UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Septim[us] ar. sup[er] iiij. c. thren[...]. co[m]me[n]tatu[m] bis in p[ri]ncipio lame[n]tationu[m] [et] in fine. Q[uod] auru[m] multipl[icite]r accipit[ur]: Et de p[ro]prietatib[us] auri moral[ite]r ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

Oēm.abſq meo.Fur..em.abſq ratiōe.xj.q.iij.illa.Pro
pherat Jacob.Gen.xlix.In furore ſuo occiderūt virum.
ſcʒ chriſtum iudei.Uniuerſas cogitationes eoꝝ.pſ.xciij.
Dñs ſcit cogitationes hoim ⁊c. Aduerſum me.innocen
tem agnū.Joā.j. ¶ Syn.Audiſti opprobriū eoꝝ.In his
tribus verſibꝰ irreuocabilis maloꝝ inſania plāgitur.qui
oēm medicinā repellunt:quā quaſi ſup vulnus chriſtus
attulit.qui vinū ⁊ oleum in ſemiuiui vulnera relicti infu
dit:⁊ alligauit:⁊ ſtabulario qui curā illius haberet/cōmi
ſit.qui de Hieruſalem deſcendebat in hiericho.Lu.x.xlv.
diſt.diſciplina.Opprobriū.vt Demoniū habet.Joā.viij.
⁊ hmōi.Oēs cogitationes eoꝝ.vt/Quid cogitatis ma
la in cordibꝰ veſtris:⁊c.Mat.ix. ¶ Labia.Labia doloſa
in corde ⁊ corde locuti ſunt.pſ.xj.Et meditationes eorū
aduerſum me tota die.aſſidue.vox chriſti ⁊ eccleſie.cōtra
ſchiſmaticos ⁊ hereticos ⁊ pſeudo chriſtianos.quibꝰ de
tractoribus ⁊ ecclie pſecutoribꝰ vtinā p malam vitā pre
latoꝝ ecclie pſequendi paleā eccleſie tanta occaſio nō da
retur.Sed ipi qui eccleſiā regere vident/vita peſſima to
taliter chriſto cōtraria ⁊ ſepe peſtifera doctrina.q de vita
carnali oritur.ſunt principales pſecutores ⁊ ..ncte ecclie
inimici.Heu heu dñe deus:q: ipſi ſunt in pſec.tione tua
primi:qui vident in ecclia tua primatū diligere/⁊ regere
principatū.Bern.Quis em̄ in prelatū hodie euocat:qui
virtute aliqua polleat:nam etſi aliqui nō vere ſapientes
ſed ſcioli ad prelationes accedant:ppter malā vitam ta
men eoꝝ eccleſiā implent erroribꝰ cum ſuis ſubtilitatibꝰ
carnalibus.Nam ſm abbatem Neſteroth in ſua collatio
ne de ſcientia ſpūali in li.collationū Jo.caſſi.Impoſſibi
le eſt immundā animā quantalibet deſudauerit lectiōis
inſtantia adipiſci ſcientiā ſpūalem.Quum em̄ in chriſto
oēs theſauri ſapientie eſſe dicant.Colo.ij.quō is qui chri
ſtum inuenire cōtēpſit/aut inuentū ſacrilego ore blaſphe
mat/aut certe catholicā fidem immūdis operibꝰ polluit/
veram ſcientiā aſſecutus credēdus eſt:Quid em̄ prodeſt
quempiā ornamentū eloquioꝝ celeſtiū/⁊ illā precioſiſſi
mā ſcripturarū ſpeciem cōſequi:ſi eam lutulentis operi
bus vel ſenſibus inherendo quaſi immundiſſimā terram
ſubigendo cōfringat: ¶ Seſſionem eoꝝ quaſi magiſtro
rum.Mat.xxiij.Sup cathe.Moy.ſedebant ⁊c.i.q.j.non
quales.Et reſurrectionem.exaltationem.Ego ſum pſal
mus eoꝝ.i.confabulatio ⁊ deriſus ego ſum.pſ.lxviij.⁊ in
me pſallebant q bibebāt vinū.vox chriſti. ¶ Thau.Red
des eis vicem.pro fidelitate amplius expellent a fide.ar.
xlvij.diſti.quantūlibet.Juxta opa manuū ſuarū.qui red
des vnicuiq iuxta opa ſua.ex de ſum.tri.c.j.Mat.xvj.pſ.
lxj.Ro.ij.Apoca.xix.⁊.xxj.Imprecatur propheta mala cō
tra malos:vt territi conuertant.Hoc primū deus iudeis
reddidit:qui corde obdurati ⁊ pfidi excecati/a fide ⁊ ve
ritate amplius ſunt expulſi.vt videntes nō videant.Jo.
ix.Qui em̄ vitam pemerūt mortem meruerūt.Dabis eis
ſcutum cordis.ne penetrent iaculo predicationis.Labo
rem tuū.paſſionem/crucem/mortem.pſ.ix.Tu ſolus la
borem ⁊ dolorem cōſideras.Et iterū.Uide humilitatē
meā ⁊ laborē meū.Sed q: pauci ſunt qui hunc chriſti la
borem cōſiderent/⁊ ſequant:ait Eſa.xlix.In vanū labo
raui ſine cauſa ⁊c. ¶ Dabis ⁊c.Judei dum laborem paſ
ſionis deriſerūt:eodē cor ſuū texerūt:nec predicationis
iaculis penetrari pmiſerūt.Sic quoq reprobi quos inui
tat ad penitentiā patientia dei/eādem opponūt ſibi qua
ſi ſcutū cordis:vt nō videant q ſuſtinens laborē:⁊ ſic the
ſaurizant ſibi iram.Rom.ij. ¶ Aliud eſt ſcutum electoꝝ.
pſ.v.Dñe vt ſcuto bone..o.tue co.nos.qui habent etiam
ſcutū fidei cum quo extinguūt oia tela nequiſſimi ignea.
Ephe.vj.Hoc ſcutū fides incarnatiōis ⁊ paſſionis eſt.Et
eſt iſtud ſcutum triangulū:licet ſit vnū.q: in chriſto vna
pſona.triplex eſt ſuba:diuinitatis/carnis/⁊ aie.Item in
ſcuto corium deſup extendit in ligno:⁊ pingit extra.Ita
⁊ caro chriſti extēſa fuit in ligno crucis ⁊ picta.Hiere.xj.
Venite mittamꝰ lignū in panē eiꝰ.Pictura eſt effuſio ſan
guinis p diuerſas ptes corporis.Eſa.lxiij.Quare rubeū
eſt veſtimentū tuū:Hoc ſcutū debet geri a ſiniſtris.q: ibi
eſt cor hois.Prouer.iiij.oīni cuſtodia ſerua cor tuū.Et ſic
etiā pōt hic intelligi ſcutū in bonā partē.q: qui in corde
paſſionem dñi portat:armatus eſt in corde ſuo fortiſſimo
ſcuto cōtra tentationes diaboli.Mentalis ⁊ fidelis me
ditatio paſſionis chriſti/potētiſſima eſt ad expellēdū ae
reas ptātes. ¶ Perſequeris.vox chriſti.ſicut me pſecuti
ſunt gratis.pſ.cxviij.Perſecuti ſunt me gratis.i.ſine cau
ſa.In furore tuo.hic vel in futuro.Juſtitia dei furor vide
tur eſſe dānatis.de pe.di.j.ſed ⁊ cōtinuo.Et cōteres eos.
Ite maledicti in ignē eternū.Mat.xxv.Sub celis:quia
celeſtes eſſe noluerunt.Domine duplici contritione con
tere eos dñe deus noſter.Hiere.xvij. ¶ Perſequeris.vox
pphe imprecatoria cōtra nō reuertētes ad chriſtū:⁊ paſ
ſionē eius cōtemnentes.Qui em̄ chriſtū ⁊ mēbra eiꝰ pſe
cuti ſunt:iure in furoris pſecutione cōtriti ſunt ⁊ erunt.
Quia dedit eis dñs ſignationē ſm Dauid pſ.lix.ſcʒ paſ
ſionem ⁊ crucē chriſti.vt fugiant a facie arcus vltionis di
uine:⁊ noluerūt:nec ſe ſignaculo crucis ſignauerūt:ideo
liberati nō ſunt.Ezech.vj.Nec erunt ſicut dilecti dñi:q p
crucē dñi liberant:ſicut p ratem nauigātes.Sap.xiiij.q:
ipſi reprobi cōtra hmōi ſcutū perfidie obiecerunt.

¶ Articulus.vij.

A

Aleph. Quō obſcu-

ratū.Mq hoc.iiij.c.threnoꝝ.ſ.in iſta.ij.par
te in pn.in illo ar.anteq exponerē primū.c
exarauerim:q: tn̄ hic Hiere.euidentius la
mentat ſtatū miſerabilē iſtius tpis ecclie militātis:ideo
⁊ denuo in prin.⁊ in fi.iſtud.c.quantū ad excitandū ſolli
tius eccleſiā ſanctā in ſe nimis ruentem in mēbris/ad pla
ctum ⁊ triſtitiā ſanctā/latius cōmētabor.dicit ergo Hie
re.Quō.Attentos nos facit dicens rem magnā nouā et
incredibilem.quaſi admiratiue ⁊ lamentabiliter loquen
do.Unde vox eſt pphete dolentis ⁊ increpantis.Sicut
illa:Quō ſe.ſo.ci.ſupra.j.c.Obſcuratū eſt aurum.vita re
proba miniſtroꝝ dei ſordibꝰ fuſcata:quondā virtutibꝰ glo
rioſa:nunc p negotia ſeculi obſcurata.Color optimꝰ ſan
ctitatis habitus/p terrena q abiecta mutatus. ¶ Obſcu
ratū:q: fides in nobis remanet ⁊ baptiſmi ſacramentum
Aurū.vocamur.Lapides ſanctuarij.ſed obſcurati caligi
ne peccatoꝝ.⁊ Diſperſi.p diuerſa genera negotioꝝ ⁊ vi
tioꝝ.vnde plangit ſe eccleſia in baptiſmo niue dealbata.
pſ.l.Lauabis me.ſcʒ in baptiſmo.⁊ ſup niuē:ſcʒ materia
lē:dealbabor.in aia ſpūaliter.Et pptere a tradit chriſtia
no poſt baptiſmū veſtis candida.q ſignificat innocentiā
⁊ puritatē.ſm Raba.de cō.di.iiij.poſt baptiſmū.infuſione
ſpūſſcti auro pulchriꝰ colorata.ſʒ poſtea in mēbris aliqbꝰ
⁊ hereſibꝰ infecta ⁊ in alijs vitijs obſcurata.cuiꝰ ſapientia
auro clariꝰ fulgebat in lege dñi diligenda.pſ.cxviij.Sup
aurū ⁊ topazion:eloquētie coloribꝰ diſtincta.Sed dū mun
di cōcupiſcentijs oblectat:aurū obſcurat.⁊ color mutat
in amorem mundanarū rerū ab amore celeſtiū.Lapides
ſanctuarij.i.ecclie.pſ.xxj.Tu aūt in ſctō habitas.Virtutes
diſpergunt.In capite oim platearū.q: amiſſa charitate
cetere virtutes diſſoluunt:⁊ ad cōcupiſcētiā mūdane vite
inclinant.⁊ lapides quos ſup rōnale Exo.xxviij.⁊.xxix.
iudicij āneros in pectore portare debēt in gloriā ⁊ laudē
dei:in deteriꝰ cōmutati diſperſi iacent in.c.pla.Quia quā
verbi dei ſuba in nobis manet incorrupta:quis peccatis
obſcurata:nō nature ſuba perēpta/ſed obſcurata plangi
tur.Nā etſi heretici integritatē fidei corrūpere videant:
vis verbi ⁊ natura nō ſoluitur.obſcurat quidem:ſed nō
corrumpitur.Ita ergo obſcuratur aurum.eloquium.pſ.
cxviij.ſcʒ dei ignitum.⁊ preceptū dñi lucidum illuminās
oculos.pſ.xviij.Quō obſcurat mihi quod lucet alijs:ad
hec.xix.diſtin.ſecundū.xv.q.vlt.ſciſcitantibus.de con.diſt.
j.⁊ ſancta.⁊ diſt.iiij.queris a me.ibi.Dicit enim apoſtolus
Spiritūſanctum nolite extinguere.j.Theſ.v.ſ.nō quia

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ille extingui poſſit:ſed quantū in ipſis eſt/extinctores ei⁹ merito dicunt̄:qui ſic agūt vt extinctū velint. ❡ B Itē quō obſcuratū eſt aurū. Greg.mora.xxxiiij. Appellatione auri aliqñ in ſacro eloquio diuinitatis claritas accipitur vt Can.v.Caput eius aur.diuinitas.optimū.Aliqñ ſplēdor ſuperne ciuitatis.Apoc.xxi.Ipſa vero ciuitas aurum mundum ſimile vitro mūdo.Aliqñ charitas.Apoc.j.precinctū ad mamillas zona aurea. ⁊ de pe.di.ij. principium ꝟ.ſi enim.Aliqñ nitor glorie ſecularis Apoc.xvij.Habēs poculū aureum in manu ſua. ⁊ alius propheta. Hiere.lj. Calix aureus babylon.Aliqñ arrogantiam ſpūalium deſignat.vñ Dañ.ij.dicitur de illa ſtatua que eſt vanitas huius mundi ꝙ habeat caput aureum.i.arrogantes platos qui ſunt capita in populo ⁊ clero. Aliqñ pulchritudo ſanctitatis.ſicut hic. Quomodo obſcuratū eſt aurū.mutat⁹ eſt color optim⁹.Aurū obſcuratur/quū ſubſequentib⁹ iniquitatū tenebris iuſtitie pulchritudo deſerit̄.Color optimus mutat̄:quū ſplendor innocentie in feditatem vertit̄ culpe.Et ſic adimpletur illud Job vlt. Sternit ſibi aurū quaſi lutū.vnde Greg.in preallega.loco.Hoc in loco aurum claritas ſanctitatis accipit̄.Lutū vo vel terrenarum rerū auaritiā/vel prauarū ꝯtagia doctrinarū/vel ſordes carnaliū voluptatū nil obſtat itelligi. Quia eñ multos Leuiathan iſte qui intra ſanctā eccleſiā fulgore iuſtitie et ſcientie reſplendere vident̄:terrenarū rerū cōcupiſcentia vel errantis doctrine cōtagio/vel carnalib⁹ ſibi voluptatibus ſubijcit:aurum ſibi ꝓculdubio quaſi lutum ſternit. Toties nūc igitur aurū ſibi quaſi lutum ſubijcit:quoties caſtitatem fideliū per carnis vitia ſternit. Toties aurum velut lutū calcat:quoties ſenſum cōtinentiū per immunda deſideria diſſipat. hucuſq Greg. Noie etiam auri hic poſſunt hypocrite intra eccleſiā deſignari.qui aurū vidētur/deſup deaurati.ſicut interpretatio nois ſui importat. q: hypocrita dicit̄ ab epi qḋ eſt.ſ.⁊ criſis qḋ eſt aurū.quaſi deſuper deauratus.ſed q: non ꝑſeuerant/obſcurant̄ in tenebris peccatoꝝ.de quib⁹ de pe.diſt.ij.citius.cum.ꝟ.prece.nam electi in hac vita in tribulationib⁹ ⁊ tentationib⁹ probant̄ ⁊ purgatur. Sap.iij. Tanqꝫ aurū in fornace ⁊c. de pe.di.ij.ſi eñ.ver.vaſa figuli. Sed hypocrite in tribulatione deficiūt ⁊ in ſcoriam vertunt̄. vnde Ezech.xij. Verſa eſt mihi domus iſrael in ſcoriam. oēs iſti es ⁊ ſtannū ⁊ ferrū ⁊ plumbū in medio fornacis.qḋ ad literaꝫ hodie de eccleſia proh dolor dici poteſt.q.d. Purgare eos ꝑ ignem tribulationis volui:⁊ eos aurū facere vel argentū:ſed ipſi facti ſunt es vel ſtannū/ferrū ⁊ plumbū:q: nō ad virtutē ſed ad vitia in tribulatione prorūpunt. In es vertit̄/qui in tribulatione murmurat. Num.xiiij.j.ad Cor.x. In ſtannum/qui ſimulatione ſe palliat. Mat.vj.⁊.xxiij. De hypocritis de peni.diſti.ij.citius. In ferrū/qui nocendi maliciā nō relinquit. Mat.xxij. In plumbū/qui peccādi pōdera non deponunt. Hiere.xvij. Nolite portare pondera. ❡ Item aurū in quinqꝫ excellit alia metalla. ſcꝫ in claritate/in puritate/in precioſitate/in ponderoſitate/in durabilitate. In claritate ſplendor diuine ſapiētie/bone fame/⁊ virtutū deſignatur. Sap.iiij. O ꝙ pulchra eſt caſta generatio cum claritate. Unde ſuper illud.ij.Cor.iij.ibi. A claritate in claritatem. gloſ. a claritate fidei in claritatem ſpei.fide eñ oculi anime clarificant̄. Unde de ceco illuminato dicit̄ Mar.viij. Reſtitutus eſt vt clare videret oīa. Pagani habent oculos cecos.deus huius ſeculi excecauit mentes infideliū.ij.Cor.iiij. Judei velatos.ij.Cor.iij. Mali chriſtiani lippos.xlix.di.c.j. Leui.xxj. Greg. Qui nunc deo inhabitante nō regitur.diuine claritatis ſpecie non letatur. ❡ De claritate fame ⁊ bonoꝝ operū. Mat.v. Luceat lux veſtra coram hoibus ⁊c. Sed ſeparet̄ a malis qui claritatem bonoꝝ deſiderat.vnde Joan.xij. Nunc clarificatus eſt filius hois.clarificatus eñ fuit in mēbris ſuis bonis ab ipſis Juda ſeparato. ❡ De claritate ſapiētie ⁊ bone fame Sap.viij. Habebo propter hanc claritatem ad turbas.ſcꝫ propter ſapientiā. Grego. Fama a bono opere virtutes accipit:⁊ fauo[ri]s gratiā quaſi claritatis lumen aſpergit.vnde qui clare [n]omen ſuū conſeruat: clarificatur in eo nomen dñi. Jo.xij. Pater clarifica filiū tuū. ❡ De puritate auri miniſtroꝝ eccleſie quid dicā? Ubi eſt verbū Petri.j.Pe.ij. Deponentes oēm malitiā. ⁊ oēm dolū/⁊ ſimulationes ⁊ inuidias:ſicut modo geniti infantes ⁊c.? Ubi eſt hodie cordis puritas/cōſcientia bona/⁊ fides nō ficta?⁊ hec charitas.j.ad Timo.j.de pe.di.ij.charitas.ver. hec eſt. Jaco.iiij. Purificate corda veſtra duplices animo.pſ.xvij.ſm puritatem manuuꝫ mearū. Bern. Purus eſt qui in oibus que agit aut dei honorē:aut proximi vtilitatem reſpicit. Egidius ſocius beati Franciſci. Puritas deum videt:deuotio ipſm manducat. Item puritas malum alterius nō videt.malitia alioꝝ mala ſcrutat̄ ſcrutinio.pſ.lxiij.ſcrutantes ſcrutinio. ❡ De precioſitate auri referatur ad opus martyrij.pſ.cxv. Precioſa in conſpectu dñi mors ſanctoꝝ eius. Nam hoc ſum⁹ precio cōparati.empti eñ ſum⁹ ſm apl'm precio magno. Portemus chriſtum in corpore noſtro.j.ad Cor.vj.c.in fi. per carnis mortificationem.ij.ad Cor.iiij.c.j.Pe.j. Redempti eſtis nō corruptibilib⁹ auro vel argento:ſed precioſo ſanguine agni incontaminati ⁊ immaculati ieſu chriſti. Aug. O bone mercator gratias agim⁹:q: emiſti nos.ſanguineꝫ tuū bibimus:carnem tuā comedim⁹.euangeliū legim⁹ inſtrumentū noſtruꝫ.ſerui tui ſum⁹. creatura tua ſumus:feciſti nos:redemiſti nos. Eſa.xiij. Precioſior erit vir auro.⁊ homo mūdo obrizo.i.auro mundo ⁊ rutilante. ❡ Ponderoſitas auri referenda eſt ad grauitatem fidei ⁊ morū et conſtantiā. Job.xviij. Qui facit ventis pondus.i.ſanctis animabus que propter ſubtilitatem nature dicunt̄ venti dedit grauitateꝫ maturitatis:vt nō diſſoluant̄ vitio leuitatis.pſ.xxxiiij. In pplo graui laudabo te. Pondus hoc facit propter timor dei. Job.xxxj. Semꝑ quaſi tumentes ſuper me fluctus/timui dñm:⁊ pondus eius ferre nō potui:ſcꝫ cōminationem diuini iudicij. Alibi ponderoſus ꝓ vitio accipit̄.xlix.di.hinc etem.ver.ponderoſus. ❡ In durabilitate virtus boni in perſeuerantia accipitur. de qua Mat.x.⁊.xiiij.de pe.di.ij.ꝟ.euidenter.in.c.apl's.⁊.c.in bono.⁊.c.propter.⁊.c.multi.al's ſunt.ver.ſub illo.ꝟ.q:. Et he virtutes ⁊ alie deſignate per proprietates auri/quaſi hodie in eccleſia defecerunt:ideo bene dicitur.quō obſcuratum eſt aurū. ❡ Ideo aūt hoc aurum.i.virtutum ſanctitas obſcuratū eſt in eccleſia:q: qui aurum materiale concupiſcit/libentius intuetur aurum ꝙ ſolem iuſtitie chriſtum.xlvij.diſti.ſicut hi. Ordinationes in eccleſia/prout cōmuniter auro emuntur:⁊ auro venduntur. j.q.j.cū ordinaretur. Aurum habet eccleſia:⁊ aurum cōſeruat:aut cōſanguineis dat.auro ſacramēta emuntur ⁊ aurū querunt.contra id.xij.q.ij.aurum.⁊.c. ſi quis eps.lxxxvj.diſ.nō ſatis. Et auro nitent ſepe marmora eccleſiarū:ſed miniſtroꝝ eccl'ie ⁊ pauperū nō eſt cura.xij.q.ij.gl'ia.ver. multi. De parte dñi.i.de decimis ⁊ primitijs ⁊ oblationib⁹.xij.q.j.cum portio.⁊.c.ſicut manifeſte.⁊. xvj.q.j.reuertimini. aurū ſibi reponunt.xij.q.j.clericus. Epi aurū ſeruant:⁊ a ſe mendicantiū manus reuocant.xij.q.j. nolo. Joſaphat fecit naues q̄ nauigarent in Ophir ꝓpter aurū. q̄ cōfracte ſunt in Aſyon Gaber.iij. Reg.vlt. Joſaphat interpretat̄ iudicās. Ophir mūdū infirmū.interpretat̄ eñ infirmās. Nauis Joſaphat in Ophir ꝓpter auruꝫ vadit:qñ rector prelatus vel iudex in eccleſia nil niſi temporalia querit.xj. q.iij.pauper.ibi dicitur.cito violat̄ auro iuſtitia. ❡ Per aurum idololatria cōmittitur.iij. Regū.xij. Ibi dicitur ꝙ Hieroboam fecit vitulos aureos vt adoraret eos populus. Et Exodi.xxxij. ait Aaron ad Moyſen. Aurum dederunt mihi:⁊ proieci illud in ignem:et egreſſus eſt hic vitulus:quem populus adorabat. vbi dicit expoſitor. Audi ſacerdos quia aurum tibi datum eſt.nō eñ ex tuo theſauro habes illud/vel patrimonio/vel labore:ſed oblatione fideliū. Sed acceptū aurū in ignem proijcere/eſt in ipſius cōcupiſcentiā corda hoim infl āmare.inde vitulus

Aurum ſigt in ſacris ſcris puris ſignificat

Nimia rei habē de cupido cā eſt idololatrie.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

terre cultoꝛ ſic colitur/ inde ſtudiū hoc eſt cura vehemen/
tius terrena colendi: ꝛ imoderatius incūbendi eiuſmo/
di lucris. nam etſi magna de ꝯtemptu mūdi dicanť: plus
tamen attendunt hoīes quid agatur. ¶ Achoꝛ ꝑpter re/
gulā aureā quā furatus eſt/lapidatꝰ eſt. Joſue. vij. j. q. iiij.
§. item peccato ciuiū. Theſauriſantes aurū exterminati
ſunt ꝛ ad inferos deſcenderūt. Baruch. iij. Datur aurum
clericis: ſed ipſi de eo fecerūt ſibi Baal. i. idolū auare cō/
ſeruādo vel male expendēdo. j. q. j. cū oīs. Oſee. ij. ¶ Tu/
lerūt clerici aurū dñi ꝛ intulerūt in delubꝛa ſua. ſup capi/
ta coꝝ fiet retributio. Johe. iij. ait dñs. Naum. ij. clericis.
Diripite argentū. diripite aurū. ꝛ nō eſt finis diuitiarū ex
oībus vaſis deſiderabilibꝰ ꝛc. ꝛ ſequiť in fi. c. Extermina/
bo de terra pꝛedā tuā ꝛc. ¶ Vere hodie ǵlibet quaſi pꝛe/
latus coopꝛtus eſt auro ꝛ argento: ꝛ oīs ſpūs nō eſt in vi/
ſceribꝰ eius. q: idolū eſt paſtoꝛ hodie. Zach. xj. Abachuc. j.
in fi. Repleta eſt eccleſia auro ꝛ argēto: ꝛ nō eſt finis the/
ſauroꝝ eius. clericoꝝ. Eſa. ij. Vere hodie in eccľia ſtat ver/
bum Sophonie. Sopho. iij. Principes eius ſcilꝫ eccleſie
in medio eius quaſi leones rugientes. Judices eius lupi
veſpere nō relinquebant in mane. Prophete eius veſani:
viri infideles. ſacerdotes eius polluerūt ſanctū. Iniuſte
egerūt cōtra legem. Aurum tollunt clerici: ſed nō faciūt
inde coꝛonā ieſu. Zacha. vj. Et vtinā de auro hodie cleri/
ci calices fabꝛicarent. de con. di. j. vaſa. ꝛ. c. ꝛ calix. Sed ipſi
in poculis bibunt aureis. Heſter. j. calix ſtagneus eſt. pꝛe.
c. ꝛ calix. q: ipſi de auro in ſtagnū cōuerſi ſunt. Ezech. xij.
Quis hodie in eccleſia dei pōt dicere verbū Pauli Act.
xx. Argentū ꝛ aurum aut veſtez nullius cōcupiui. vos ipſi
ſcitis. Utinā nō fuerit moꝛtis occaſio a Cōſtantino data
coꝛona ex auro puriſſimo eccleſie ſacroſancte in aurētri/
bus hac coꝛona. xcvj. di. cōſtātinꝰ. ver. decreuimꝰ. ¶ Oēs
de ſaba veniūt. i. de terra oꝛientali: vbi naſciť aurum opti/
mū. Geñ. ij. Aurū ſed nō tus deferentes. Eſa. lx. ad roma/
nā curiam. Et plumbū repoꝛtantes. Plus ponderat au/
rum qđ datur pꝛo ipſo plumbo/ ꝙ ipm plumbū. nam ꝛ fre
quenter pꝛo ipſa bulla plumbea quinquaginta. lx. ꝛ. c.
floꝛeni ſoluunť. Sed pꝛo plumbo datur aurū: vt de plum/
bo fiat maius aurū. q: qđ quis emit/ paratus eſt aliis vē/
dere: ꝛ ſimoniā cōmittere. j. q. j. quibuſdā. Nec curandum
eſt ſi qđ datur pꝛo bulla/ totū vel pars pauperibꝰ erogeť.
j. q. j. nō eſt putanda. xiiij. q. j. ꝑ to. in pꝛimis. viij. c. vſꝗ ad
§. ecōtra. ¶ Recoꝛdenť dñi pꝛelati ꝛ alij clerici de Craſ/
ſo dictatoꝛe Romano/ ꝙ aurū ſitiuit: ꝛ auruz bibit. eque
perijt vero auro/ ſicut vero veneno. j. q. j. §. ex his verbis
Petrus cephas eccleſie. i. caput. xij. di. c. ij. ait Actu. iij. Ar/
gentū ꝛ aurū nō eſt mihi. Prelatus hodie quilibet dicit
au. ꝛ ar. eſt mihi. ſed nō eſt ei qđ ſequiť. In noīe ieſu chꝛiſti
nazareni ſurge ꝛ ambula. q: auro abutiť: ꝛ aurum auet. i.
cupit: ꝛ ſic auarus. Unde Iſidoꝛus. Auarus dictus eſt ꝙ
ſit auri cupidus. Et Chꝛyſ. Nō amabit ꝑmū qui auruz
amat. Et Jo. euangeliſta de virgis fecit miraculoſe aurū
ꝛ gemmas quas reddidit duobꝰ iuuenibus Tito ꝛ Eu/
genio. q: oīa pꝛo chꝛiſto reliquerāt ꝛ pauperibꝰ erogabāt
xvij. q. iiij. §. ſed notandū. Hiero. Nemo opponat diues in
iudea templū/ menſam/ lucernas/ turibula/ patellas/ cy/
phos/ moꝛtariola ex auro fabꝛicata. hec in figura pꝛeceſ/
ſerunt. nunc vo cū paupertate domus ſe pauper deo dedi
cauit. poꝛtemꝰ crucem: ꝛ delicias lutū putemꝰ. xij. q. ij. glo
ria epi. al's eſt. c. multi. In thecis clericoꝝ eruginauit ho/
die aurū ꝛ argentū. ꝛ erugo coꝝ in teſtimoniū eis erit: et
manducabit carnes coꝝ ſicut ignis. Jaco. v. q: qui aurū
diligit/ nō iuſtificabiť. Eccľi. xxxj. Nō poſſunt ſimul ſtare
virtutes ꝛ aurū: q: virtus aurū diſtribuit ſi qđ habet. xij.
q. ij. ſocrates. ¶ Aurum ſm Ber. terra rubꝛa eſt/ ꝛ fex ter/
re. ſed hec terra ꝛ fex celū ꝛ munditiā eius ſuperat hodie
in eccleſia militanti. Propter hoc aurū terrenū qđ chari/
tatem celeſtem deſignat: ipſa charitas exulat hodie a cō/
ſiſtoꝛijs pꝛelatoꝛum: quia ipſa et cupiditas que eſt radix
omnium maloꝛum. j. Timoth. vj. xlvij. diſtin. omnium bo/

Diplo/
matū pa
paliū p/
cia notā
tur.

noꝛum/ ſm Aug. ſimul eſſe ambe nō poſſunt: niſi vna euul
ſa radicitus fuerit: alia plantari nō poteſt. de pe. diſt. ij. §.
ex pꝛemiſſis. xxxij. q. j. cū renuntiať. De auro charitatē de/
ſignante pſ. xliiij. loquens de eccleſia. adſti. regi. a dex. tuis
in veſti. deau. ꝛc. Sicut eñ aurū eſt ſpecies metalloꝝ: ſic
charitas foꝛma virtutū. de pe. diſ. ij. §. euidēter. j. ad Coꝛ.
xiij. q: nō habꝫ ſm Greg. in ſe aliquid viriditatis ramus
boni operis: niſi pꝛocedat ex radice charitatis. de pe. diſt.
ij. §. opponitur. ¶ Item ſicut aurum in foꝛnace nō corrū/
pitur: nec charitas in tribulatione. Sap. iij. Tanꝗ aurū
in foꝛnace ꝛc. Unde Aug. Aurum in igne fulgeť: palea fu/
migat. aurum nō tinnit percuſſum. charitas patiens eſt.
j. ad Coꝛ. xiij. Fulget in ſplendoꝛe bone opationis: q: be/
nigna eſt. vt in pꝛe. c. xiij. Ruber pudoꝛe honeſtatis: quia
charitas nō gaudet ſuper iniquitate. pꝛe. c. xiij. ſeditatis/
vel alia. Uiſum infouet conſideratione felicitatis aliene.
q: charitas nō emulatur. pꝛe. c. xiij. Aurum vitam conſer/
uat. charitas vita eſt anime. de pe. diſt. ij. charitas. ij. Aurū
pꝛecioſius inter metalla: charitas excellentioꝛ inter virtu
tes. pꝛe. c. xiij. ꝛ pꝛe. c. charitas. ver. hec eſt charitas. Iſtud
eſt aurū charitatis quod defert nauis Salomonis. ideſt
chꝛiſti pacifici de Tarſis: que interpꝛetať exploꝛatio gau
dij. i. de vita eterna plena gaudio. iij. Regū. x. Qō aurum
charitatis obſcuratū eſt. q: verſum eſt in ſcoꝛiā cupidita/
tis. Omnes eñ hodie/ pꝛout cōmuniter/ querūt in eccle/
ſia aurum: ꝛ que ſua ſunt/ non que chꝛiſti. ad Phil. ij. xlvij.
diſt. noſſe. viij. q. j. ſunt in eccleſia. ex de renū. quidam. ꝛ ex
cenſi. cum apl's. Hoc aūt aurum charitatis ſuadet nobis
deus emere: q: ignitum eſt. Apoc. iij. ad fi. ibi. Suadeo ti/
bi a me emere aurum ignitum pꝛobatū/ vt locuples fias.
O quot ſunt ex numero clericoꝛum ꝛ religioſoꝝ nedum
laicoꝛum/ qui foꝛnicantur cum illa muliere inaurata au
ro: ꝛ habente poculum aureū plenū abominatione. Hec
mulier cupiditas ꝛ ambitio honoꝛis huius vite. Apocaľ.
xvij. que mulier. ibi in fi. c. dicitur. Ciuitas magna que ha
bet regnū ſuper reges terre. ¶ Hec eſt eccleſia militans
que et ciuitas dicitur: ꝛ regnum ſuū habet ſuper alia re/
gna. vt latius ſcripſi. ſ. in. lxj. art. §. ꝛ pꝛimo quidem in pꝛi
ma parte iſtius operis. Que ꝛ in mēbꝛis ſuis mala Ba/
bylon. ideſt cōfuſio diciť. de qua dicitur Apocaľ. xviij. Ce/
cidit cecidit Babylon magna. ſcꝫ a ſanctitate ꝛ virtutibꝰ
ſuis que fuerunt in eccleſia pꝛimitiua. ꝛ facta eſt habita
tio demonioꝝ. Demoniū interpꝛetatur ſufficiens iniqui
tas. qua ſancta eccleſia plena eſt maxime in pꝛelatis mo/
quis: qui demones viſibiles ſunt: qui cruci nō cedūt. Tot
etiam ſunt in eccleſia demonia/ quot vitia. de quibus de/
monijs Mar. vlti. In nomine meo demonia eijcient. idest
peccata. Unde ſup illo Marci. xvj. Apparuit pꝛimo Ma
rie magdalene de qua eiecerat ſeptē demonia. dicit Gre/
go. Septem demonia Maria habuit: q: vniuerſis vitijs
plena fuit. ¶ Et ſequitur Apocaľ. xviij. Et cuſtodia om/
nis ſpiritus immundi: quia intra eccleſiam omnia pecca/
ta inueniuntur hodie: que immunda dicuntur: quia im/
mundam faciunt animā maxime ſpiritus immūdicie foꝛ
nicationis. De iſtis ſpiritibus immūdis Matth. xij. ꝛ Lu/
ce. xj. Quis eñ clericoꝝ intra ſanctā eccleſiam caſtitatem
ſeruat? rarus eſt. l. di. quia tua. quia difficile eſt. xxviij. di.
de his. xxxiij. q. v. qui ſitit. Sed licet iſtud peccatum ſit na
turale. i. ad quod natura coꝛrupta inclinat: nō excuſat ta
men. ff. ad. l. aqui. ſi ſeruus. §. ſi foꝛnicaueris. ꝛ no. in pꝛe.
c. q: tua. i gloſ. fi. Perpauci eñ hodie ſunt pꝛeſbyteri ma/
xime in Hiſpania ꝛ regno Apulie ꝗ quū ſint publici con
cubinarij. ꝛ ꝓꝑ ſint ſuſpenſi a iure ꝛ quantū ad ſe ꝛ quan
tum ad alios: nihilominꝰ ꝛ tota die celebꝛant: ꝛ dant ec/
cleſiaſtica ſacra/ cōtra canonica inſtituta. xxxij. di. §. veru.
c. nullus. ex de cohabi. cle. veſtra. ꝛ. c. fi. ¶ Et ſic ſuſpenſi
celebꝛantes irregularitatem. ſm Oſtien. incurrunt. qui
hoc no. ex de biga. q: circa. ꝛ ſic ſeruat ſtilus curie ſicut in
officio penitentiarie dñi pape fui expertus. qui multas
literas dedit clericis cōcubinarijs hiſpanie vt cum eis la

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

epi ſuper irregularitate ſic cōtracta authoritate mea diſ/
penſarent. de hoc etiam ſcripſi.j.in.xxviij.ar.§.de preſby/
teris.v.xx. ¶ Sequitur. Apoc.xviij. Et cuſtodia omnis
volucris immūde. Noie volucrū volantiū ꝛ ſubtiliū pctā
ſpūalia Inuidie Malitie Hypocriſis. Supbie ꝛ ſimiliū
deſignātur. q̄ hodie intra ſanctā eccleſiā magnū vendicāt
ſibi locū. ꝛ plus vere in clericis. ꝛ religioſis ꝙ in laicis: q̄
in peccatis corporalibus/furtis/homicidijs/ ꝛ immūdi/
tijs/ periurijs plus offendūt. nam quilibet ſm ſuū mo/
dū plus a demonibus tentatur. ſeculares de peccatis cor/
poralibus. ꝛ clerici ꝛ religioſi de ſpiritualibus. ſicut ꝛ ex/
periētia manifeſtat. Carnalia aūt peccata ſm Greg. mi/
noris ſunt culpe: ſed maioris infamie. Ecōtra peccata ſpi
ritualia maioris ſunt culpe: ſed minoris infamie. Et odi/
bilis. q: omnes ſeculares ꝛ nationes de clericis murmu/
rant propter eorū vitam: ꝛ eis/non dubito/ ppterea oppi
do ſunt infeſti. ij.q.vij.laicos. Quis enim vel infeliciſſim⁹
bonum clericū aut religioſum odit. immo bonitas de ſe
odio non poteſt haberi. Unde qui odit bonū virum: non
odit propter eo virtutē: ſed naturā: nec pctm̄ qd nō ha
bet. ꝛ in hoc peccat. xxiij.q.iiij.duo. Fateor tamen ꝙ cōtin
git ſepe quēꝗ̄ maxime muidū odiſſe bonū. lxxxvj. diſti.
odio. ꝛ diligere malū. qd pſcrutari ſubtiliū eſt. vnde Mi/
chee.iij. Nūquid nō veſtrū eſt ſcire iudiciū: q: odio habe/
tis bonū ꝛ diligitis malū: Quia de vino ire fornicatiōis
eius. ſcʒ eccleſie. Fornicatio accipit̄ pro omni pctō. xxviij.
q.j.idololatria. Biberūt oēs gentes. malū exemplū pec/
candi a clericis ꝛ malis religioſis accipientes/ ꝛ maxime
a prelatis. ex̄ de vo. ꝛ vo.re.magne. Et reges terre cū illa.
eccl'ia.i.membris eius. Fornicati ſunt. peccauerūt. q: ad
literā frequenter principes mūdi cum quibuſdā prelatis
eccleſiarū ineūt cōtra deū ꝛ eccleſias pacta ſua. gratias
cōtra deū ab eccleſia impetrant: ꝛ eas emūt ſpecie ſimo/
niacā cōmittentes.j.q.j.gratia. Decimas eccleſiarū ab ec/
cleſia nunc inuita nunc volūtaria abſqꝫ cauſa neceſſaria
vel vtili eccleſijs recipiūt ꝛ detinent. vnde ꝛ dantes eis ꝛ
ipſi recipientes eterni ignis incendijs deputantur.j.q.iij.
puenit. Et mercatores terre de virtute deliciarū ei⁹ diui/
tes facti ſunt. Ad literā familiares ſecretarij negotiorꝫ ge
ſtores precipui aliquorꝫ platorꝫ eccleſie mercatores ſunt:
maxime Florētini ꝛ Seneſes ꝛ alij de Thuſcia ꝛ de alijs
puincijs. ꝛ de pecunijs eccleſiarū fenus continue aliqui
exercentes ꝛ prelatis quibuſdā de certa parte reſponden
tes/noie partis vel mercantie vel ſocietatis/ ꝛ de alijs
denarijs prelatorꝫ ꝛ reditib⁹ beneficiorꝫ que predicti mer
catores impetrāt pro ꝯſanguineis ſuis diuites facti ſunt
ꝛ ſi nō reſpondeant frequēter mercatores prelatis de lu/
cro pecunie quā ab eis tenēt in pecunia numerata: reſpō/
dent tn̄ eis de precijs pannorꝫ: de vaſis argenteis: ꝛ orna
mentis eccl'iaſticis ꝛ alijs magnis encenijs q̄ ad munerū
veniunt quantitatē. ff. de of. pre. ſolent. §. vlt. ex̄ de reſcrip.
ſtatutū. §. inſuper. Que etſi encenia ab eis dicantur: vſu/
ra tamen eſt: quia nec ipſi mercatores talia preſentarent:
niſi ab eis pecunias tenerent. Nec prelati apud eos pecu
niam deponerent: niſi ab eis talia nō dico emolumenta/
ſed reciperent detrimenta. cōtra iura illa. xiiij. q.iij. p illa
iiij. c. vſqꝫ ad ſi. queſtionis. ꝛ.q.iiij. canonū. cū. ver. c. ſeq. ꝛ
ex̄ de vſur. cōſuluit. ꝛ.j.q.iij. p totū. ꝛ legit̄ ꝛ notat̄ ex̄ de ſi/
mo. tua. in ſi. ꝛ.c.ſi. Et paulopoſt ſequit̄ ibi Apoc. xviij. de
eccleſia. Quantū glorificauit ſe eccl'iā in membris corru/
ptis. gloriant̄ inquā in diuitijs. pſ. xlviij. Et in mul. diui.
ſuarū gloriantur. Et in malitijs. pſ. lj. Quid gloriaris in
malitia. ex̄ de excel. prela. ꝙ graue. In potentia. j. Mach.
ij. ꝛ ſcientia. Hiere. xx. ꝛ ſimilib⁹. Et in delicijs fuit. xxxv.
diſt. eccleſie principes. Tantū date illi tormentū ꝛ luctū.
vt puniat̄ in eo in quo deliquit. ꝛ inquantū deliquit. ex̄ de
his que ſi. a prela. queſiuit. ꝛ.xvj.q.vij. cognouim⁹. ꝛ.c. il/
lud. Quia in corde ſuo dixit. eccl'ia. Sedeo regina regū.
ꝛ vidua nō ſum. tot prelatos magnos habeo pro maritis
vij.q.j. ſicut vir. Et luctū. tribulationē. Nō videbo. in hac

Prelato rū nego tiatio tā tatur.

vita. nec mala. ſed decepta eſt: q: beati qui lugent. Mat.
v. Et riſus eccleſie dolore miſcebitur. Prouerb. xiiij. Et
extrema gaudij eius luctus occupat. vt ibi dicit̄. Ideo in
vna die. in vno tempore in quo in ianuis ſumus. Uenient
ideſt venerunt ꝛ veniunt toto die/ in multis malis cleri/
cis male viuentib⁹ ꝛ finientib⁹. Plage eius. eccleſie. predi
ctio tribulationis eccl'ie ſupbientis in membris. Mors
ꝛ luctus ꝛ fames. p hec tribulatio corporꝫ ꝛ animarū pre/
dicitur. Et igni comburetur. tribulationis in hac vita: ꝛ
membra incontrita igne inextinguibili gehēnali. Mat.
xxv. Quia fortis eſt deus qui iudicabit illā. ſponſam adul
teram in membris. ¶ C. Et paulopoſt. Ue ve ciuitas
illa magna Babylon. damnatio eccleſie malignantium
in corpore ꝛ in anima. ꝛ ideo duplex ve. ꝛ ſemp ve in ſcri/
ptura damnationem deſignat pro mortali. ſm Chryſo.
Ciuitas illa fortis potentia. Quoniā vna hora. i. vno tē/
pore. Uenit iudiciū tuū. cōdemnationis tue. Et negotia/
tores terre flebunt: ꝛ lugebunt ſuper illam. eccleſiam ſcʒ.
Quoniā merces eorꝫ nemo emet amplius. Ad literā/ tem
pore pſecutionis eccleſie recedent mercatores de curijs
prelatorꝫ/ cum mercibus que ibi ſpecificantur: q: nō inue/
nient emptores clericos. nec venditores beneficiorꝫ: nec
florenos eorꝫ: q: fugient a facie arcus: ꝛ vix audebunt pu
blice apparere. Et amplius illam nō inuenient mercato/
res. ad literam. Qui diuites facti ſunt ab ea. ſcʒ eccleſia.
Longe ſtabūt propter timorem tormentorꝫ eius: flentes
ꝛ lugentes ac dicentes. Ue ve. damnatio tribulatio. Ci/
uitas illa magna. eccleſia. Que amicta erat byſſo purpu/
ra ꝛ cocco ꝛ deaurata auro. per hec omnia diuitie ꝛ vana
gloria eccleſie deſignant̄. Et lapide precioſo ꝛ margari/
tis. qm̄ vna hora deſtitute (al's deſtructe) ſunt tante diui
tie. Ad literā quum ſepe intrauerim in camerā camerarij
dn̄i pape: ſemp ibi vidi nūmularios ꝛ menſas plenas au/
ro: ꝛ clericos cōputantes ꝛ trutinantes florenos. quas
chriſtus pauper iterū irremediabiliter ꝛ ſempiterne de
eccleſia euertat ꝛ cito. Marci. xj. Matth. xxj. Lu. xix. Jo.
ij. j.q.iij. ex multis. ꝛ c. vendentes. Ad literam: q: velit no/
lit ad initium paupertatis ſancte redibit eccleſia: in qua
fundata eſt. xij.q.j.c.j. cum ſequē. Uide.ſ. in prima parte
in. §. ſixtha columna. in ar. lxvij. ¶ Et ſequit̄. Ue ve ciui/
tas illa magna. eccleſia ꝛc. ꝛ.j. Quoniā vna hora. vno in
tempore. Deſolata eſt. temporaliter. quod electis expedit
propter caput tribulatū chriſtū pauperem et mendicum
ꝛ compunctū corde ꝛc. pſ. cviij. Exulta ſup eam. eccleſiam.
Celū. celeſtes hoies. pſ. lvij. Letabitur iuſtus quū viderit
vindictā ꝛc. Et ſancti apoſtoli ꝛ prophete: patres ꝛ eccle
ſie fundatores. xxxv.q.j.§. hac itaqꝫ. pauperes ꝛ deſpecti
crucis dominice portatores. quibus dignus non fuit mū
dus. Hebreo. xj. Quoniam iudicauit deus verum iudi/
cium de illa. de membris eius inimicis paupertatis ꝛ cru
cis. ꝛ.j. Hoc impetu mittetur Babylon ciuitas illa ma/
gna. Infinitus eſt numerus ſtultorꝫ. Eccl's. j. Et multi vo
cati: pauci electi. Matth. xx. Et Ultra nō inuenietur eccle
ſia reproborū. remanente eccleſia in ſanctis ſuis ſine ma/
cula ꝛ ſine ruga. Ephe. v. xxj. diſt. quis. de con. di. iiij. que/
ris. ad mediū. ibi. tota ergo. ꝛc. Et vox citharedorꝫ ꝛc. Re
cedent ioculatores de eccleſia. cantores/ ꝛ cantatrices/ et
tibicines: q: neqꝫ clerici talia audire debent: nec talibus
intereſſe. xxiiij. diſt. preſbyteri. de con. diſt. v. nō oportet. di.
lxxxvj. donare. ꝛ.j. Quia mercatores tui erant principes
terre. Ad literā/ prelati cum mundi principib⁹ multas fa/
ciunt mercaturas/ emptiones/ ꝛ venditiones in ſuarum
eccleſiarū diſpendiū ꝛ iacturam. xij.q.ij. quicūqꝫ. ꝛ.c. quiſ
quis epſ. Quia in veneficijs tuis errauerūt oēs gentes:
quia a clericis accipiūt laici exemplū male viuendi. xj.q.
iij. precipue. ex̄ de vo. ꝛ vo. re. magne. Et in ea mēbris cor/
ruptis eccleſie/ ſanguis ſanctorꝫ ꝛ prophetarū inuentus
eſt. magnā eīm perſecutionem ꝛ mortes ſuſtinuerūt mul/
ti ſancti ꝛ ſuſtinent a viris ſanguinum rectoribus. xcv.
diſtinc. diaconi eccleſiarum. ꝛ omnium qui interfecti ſunt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

in terra. Nam hodie ꝯ̄a eccleſiā ſanctā multi clericoꝝ
⁊ innocentū ⁊ alioꝝ/ ſi nō actu: lingua tn̄/ calamo/ ⁊ ſi-
gnis/ ⁊ nutu adiutoꝛie familie/ ⁊ equoꝝ ⁊ pecuniarū ſan
guinem fundūt. l di. ſi qs viduā. ex̄ de homic. ſicut dignū.
de cle. pug. in duello. c. ij. Merito ergo dicit: Aurū obſcu-
ratū. Intelligit etiā aurū obſcu. Ignitū verbū. Greg. q2
pectus frigidū nō pōt verba ignita ꝓferre. Mutatus co-
loꝛ optimꝰ. ſanctitatis habitus: charitatis oꝛnatus. Co-
loꝛ optimꝰ. candidus ꝑ innocentiā ⁊ puritatē. de con. diſt.
iiij. poſt baptiſmū. Mutatus in nigredinē iniquitatis et
feditatis. Augu. Anima pctōꝛis nigrioꝛ eſt coꝛuo. Coloꝛ
op. rubicūdus ꝑ charitatem/ mutatus in palloꝛē inuidie
⁊ furie. Greg. Mens inuida dū de alieno bono affligit:
quaſi de radio lucis obſcurat. De iſtis bonis coloꝛibꝰ Cā-
ti. v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicūdus. ⁊c. ¶ D Diſ-
perſi ſunt lapides. Lapides viui diſper. a ſanctuario dei/
eccl'ia ſcʒ. Lapides ſanctuarij patriarche/ ꝓphe/ ſacerdo-
tes chꝛiſti/ monachi/ virgines virtutes q̄ ſemꝑ debent ad-
ſiſtere cōſpectibꝰ dei: q̄ nec debent exire foꝛas: nec occupa
ri circa ſecularia. ex̄ ne cle. vel mo. ꝑ totū. xvi. q. i. monachi
vagātes. ⁊. c. gn̄aliter. Dum foꝛis animi inq̄etudine et
coꝛpoꝛis occupant ⁊ diſpergunt: iure in capite platearū
vagantes plangunt. Nō eſt ſecularis vite actio: quā non
adminiſtrant ſacerdotes hodie/ ⁊ miniſtri altaris ⁊ reli-
gioſi. ex̄ de of. oꝛ. quāto. Oēs hodie cōiter ſecularia que-
runt: ⁊ in eiſdē implicant: ⁊ virginū caſtitas ⁊ verecūdia
multis exponit illecebꝛis ⁊ familiaritatibꝰ carnalbꝰ ꝯ oīa
illa iura. lxxviij. di. ꝑ to. xxi. q. iiij. ꝑ to. ex̄ ne cle. vel mo. ꝑ to
tum. xxiij. di. his igit. xvi. q. i. placuit. c. qui vere. c. de pꝛeſen
tiū. c. ſunt nōnulli. c. gn̄aliter. c. monachi vagantes. xviij.
q. ij. quidā monachoꝝ. ex̄ de of. oꝛ. quanto. ex̄ de regu. c. ſi.
Diſpergunt ergo lapides nō ſolū in plateis: ſed in capite
oīm platearū: dum ꝑ deſideriū ⁊ ſepe ꝑ actū opa huiuſmo
di agunt: ⁊ de religioſo habitu culmen honoꝛis vel lau-
dis querūt. ex̄ de elec. quoꝝdā oculos. li. vi. Hoꝝ lapidū
oꝛdinem dn̄s ꝓmittit dicens. Eſa. liiij. Sternā ꝑ oꝛdinem
lapides tuos: ⁊ fundabo te in ſapphyꝛis: ⁊ ponā iaſpidē3
ꝓpugnacula tua. ⁊ quū loquit chꝛiſtus eccleſie ſponſe
ſue. ſtatuit eñ chꝛiſtus in eccleſia electoꝝ aīas varietate
meritoꝝ diſtinctas. ps̄. xliiij. adſti. re. a dex. tuis veſti. de-
au. circū. va. Fundauit eā in ſapphyꝛis/ qui ſunt aerei co-
loꝛis. i. in aīabus celeſtia petentibꝰ. Iaſpidem poſuit pꝛo-
pugnacula. qui eſt viridis coloꝛis. illos ſcilʒ qui in viroꝛe
fidei ⁊ moꝛū cōtra aridos ⁊ marceſcentes eccleſiā dei de-
fendūt. De iſtis lapidibꝰ pꝛecioſis deſignatiuis virtutuʒ.
de pe. diſt. ij. pꝛincipiū. ver. oīs lapis. ¶ Notandū etiā hic
ſm Paſcaſiū quanta ſit vis huiꝰ lamenti. quante ꝓphēa
charitatis ad oīa ſe extendit. Plangit cecitatem iudeoꝝ:
diſperſionē eccleſiarū: nuditatem animarū. veniente aūt
tpe perſecutionis que in pꝛoximo eſt: iſti lapides diſperſi
nō relinquent in eccl'ia dei: q2 deficient in tribulatione. et
hoc tropice pꝛedixit dn̄s Luc. xix. ibi. Nō relinquēt. ſcʒ pſe
cutoꝛes eccleſie. in te ecc. ia ſancta. lapidē3/ pꝛelatū diſper
ſum. ſup lapidem/ ſubditū diſperſum cū ſuo capite. ſed re-
manebūt lapides viui ⁊ virtuoſi illo tpe qui eccleſiā ſuſtē
tabunt ne deficiat: tracti ⁊ exciſi de illo lapide angulari
chꝛiſto ieſu. Ephe. ij. ſup quem eccleſia eſt fundata. xix. di.
ita dn̄s. ⁊ ex̄ de elec. fundamenta. ⁊ Mat. xvi. Unde Eſa.
xxviij. Ecce ego mittā in fundamentis ſyon. i. eccleſie fun
damentū. lapidem angularem/ ſcilʒ chꝛiſtū gentiles ⁊ iu-
deos in vnitate fidei copulantem. pꝛobatum/ in paſſione
ſicut ſolent pꝛobari lapides pꝛecioſi. Sap. iij. Et pꝛobemꝰ
patientiā eius. pꝛecioſum/ in ſanguinis effuſione. i. Pe. ij.
redempti eſtis ⁊c. ⁊. i. ſed pꝛecioſo ſanguine agni imma-
culati. Hic eſt lapis vere adiutoꝛij. maxime in tpe tribula-
tionis eccleſie. de quo. i. Reg. iiij. Caſtrametati ſunt filij
iſrael. chꝛiſtiani ope. qui deum videbunt. Mat. vij. ſcʒ iu-
xta lapidē3 adiutoꝛij. vbi dicit gloſ. Lapis iſte foꝛtitudo
caſtroꝝ ⁊ in circūitu ſeſe ducens nō ſolum murū ſed an-
temurale conſtituit. legitur eñ in ps̄. cxxiiij. Et dn̄s in cir

cūitu populi ſui. Bene aūt lapis adiutoꝛij dicit: q2 nō ſo
lum munimentum tribuit. ſed etiam adiuuat ⁊ defendit
dum de petriculis eiꝰ in funda accipimꝰ: ⁊ rotantes q̄ſq3
fideles lapides de fide q̄ſq3 ſuoꝝ vulnerū ꝯ Goliā gꝛo-
ſam de aduerſario cū Dauid chꝛiſto manu foꝛti victoꝛia3
repoꝛtamus. i. Reg. xvij. Iſte eſt etiam lapis a iudeis re-
pꝛobatus. chꝛiſtus a iudeis cōdemnatus. ps̄. cxvij. Lapi-
dem quem repꝛobauerūt edificantes ⁊c. lapis etiā abſciſ-
ſus de monte. vtero virginali. ſine manibꝰ ⁊c. q2 cōceptus
de ſpūſancto. Luc. i. qui ꝑcuſſit ſtatuā. vanitatem antichꝛi
ſti ⁊ membꝛoꝝ eius. Dan. ij. Iſti ergo fixo lapidi adheren
tes/ nō diſpergemur per latā viam: que ducit ad moꝛtem
Mat. vij. ⁊ Lu. xiij. Et carnalem huius mūdi: deſignatā ꝑ
plateas latas. ſed edificabitur hierl'm celeſtis: ⁊ repara-
bitur ruina eius ex nobis viuis lapidibꝰ pꝛecioſis. de qui-
bus expꝛeſſe loquit Apocal'. penul. c. ¶ Sequit in thꝛe.
Beth. Filij ſyon. eccleſie chꝛiſtiani fideles. Inclyti. gene-
re. q2 a chꝛiſto chꝛiſtiani. de con. diſti. iiij. poſtq̄. ⁊ ex̄ de ſa-
cra vnc. c. vnico. §. ante baptiſmū. ⁊ doctrina euangelica
tota ſancta ⁊ virtutibus nobiliſſima. Amicti. oꝛnati. Au-
ro pꝛimo. i. puriſſimo ſcilʒ celeſti ſapientia ⁊ amoꝛe. de pe.
di. ij. pꝛincipiū. maxime clerici in eccleſia pꝛimitiua. Quō
q̄ admiranda: q̄ inſperata mutatio? Reputati ſunt in va-
ſa teſtea. que erant aurea. relictis celeſtibus curantes ter-
rena. ¶ E Opus manuū figuli. qui poteſt de eodē lu-
to aliud vas facere in honoꝛem. aliud in cōtumeliam: ad
Roma. ix. c. ⁊. ij. ad Timo. ij. xxiij. q. iiij. qui ſm carnem. et
q. vij. c. i. in fi. ¶ Filij ⁊c. Auro pꝛimo. dei ſapientia. vnde
theſaurus deſiderabilis requieſcit in oꝛe ſapientis. Hoc
auro amicti noſtri patres in eccleſia pꝛimitiua fulgebāt
quaſi luminaria in mundo. cuiꝰ ſapientie celeſtis nō ſecu-
laris radix eſt timere deū. Eccl'i. i. fructus eſt videre ipm.
Auro pꝛimo. membꝛa eccleſie ſapientia dilectionis dei ⁊
pꝛoximi amicta. que erant vaſa aurea ad fragilia ⁊ terre-
na labunt opera. ⁊ fiunt vaſa teſtea. que debuerūt eſſe va-
ſa incoꝛruptibilia ⁊ celeſtia. ¶ Eſt aurū pꝛimū arabicū
puriſſimū. ⁊ quod de ſaba offertur dn̄o. Matth. ij. Eſt ⁊
pꝛecioſiſſimū qd̄ de Ophir affertur. iij. Reg. vlti. Ophir
eñ riſus vel herboſum interpꝛetat: in illo ſcʒ riſu de quo
ſunt oīa gaudia. vbi animꝰ ſanctoꝝ in herbis virentibus
requieſcūt. Ezech. xxxiiij. hoc iure pꝛimū ⁊ puriſſimū dici
tur. hec eñ ſapientia ⁊ immoꝛtalitas pꝛecioſioꝛ eſt cūctis
opibus. ſed facta ſunt hec vaſa teſtea ⁊ lutea. ps̄. xvij. vt
lutum platearū delebo eos. Hec aūt vaſa pꝛobat foꝛnax
tribulationis. de peni. di. ij. ſi eñ. Nc. edificemus aurū. Ho
die dn̄i clerici nō cuſtodiunt vaſa ſua in honoꝛe bone fa-
me ⁊ ſanctificatione mundicie. i. ad Theſſa. iiij. ⁊ ideo lu-
tea ſunt ⁊ ſtercoꝛea. ps̄. lxxxij. Facti ſunt vt ſtercus terre.
Hodie eccleſia pauca vaſa habet plena oleo charitatis
iiij. Reg. iiij. ⁊ pauca ſunt vaſa electionis cū Paulo. Act.
ix. quia multi ſacerdotes numero: pauci vita. xl. diſti. multi.
¶ Pauca ſunt vaſa mellis geſtatiua ⁊ contemplantia
chꝛiſtum. iij. Regū. iiij. ibi. Et vas mellis. ¶ Pauca vaſa
ſapientie ⁊ diſcretionis. iiij. Regū. ij. ibi. Afferte mihi vas
nouum: ⁊ mittite in illud ſal. xliij. diſt. ſit rectoꝛ. ver. per ſa-
lem. ¶ Pauca ſunt vaſa admiratione digna. Eccli. xliij.
vas admirabile. Multa ſunt vaſa aceto odij iniquitatis
plena. Ioan. xix. vas autem poſitum erat aceto plenum.
Pauca ſunt habentia manna. id eſt dulcedinem cum cō-
municant. Exo. xvi. Manna aūt coꝛpus chꝛiſti deſignat.
de con. diſt. ij. reuera. Pꝛopter hec oīa dicunt clerici pluri
mi ⁊ religioſi vaſa teſtea: ⁊ vaſa ire. xxiij. q. iiij. nabuchoꝛ
donoſoꝛ. ver. vaſis ire. nō vaſa aurea. de quibus potat rex
Salomon. i. chꝛiſtus pacificus. iij. Reg. x. omnia vaſa de
quibus bibebat rex Salomon erāt aurea. ſicut enim im-
pij ſunt vaſa lignea ⁊ fictilia ⁊ cremabilia: ſic iuſti ſunt va-
ſa aurea pꝛecioſa. vt pꝛ cal. ca. qui ſm. xxiij. q. iiij. ¶ Po-
tat autem chꝛiſtus in his vaſis aureis vinum charitatis:
que inebꝛiat eum: que ebꝛietas ſm Ambꝛoſium pꝛeclara
eſt. que ſobꝛietatem mentis operatur. de con. diſtin. ij. in

calice. Hoc vinū aīam inebriat. Unde quicūqȝ guſtu cha-
ritatis pfecte inebriatus fuerit: ad oēm laborē ⁊ dolorē
hilareſcit. deridetur/⁊ nō auertit. laborat/⁊ nō laſſeſcit.
¶ ſ Zymel Sed ⁊ lamie ⁊c. heretici hypocrite. Nuda-
uerunt mām̄as, aperuerūt prauā doctrinā. Lactauerunt
catulos ſuos. diſcipulos/vel actus ſuos prauos. Filia po-
puli mei. eccleſia. Crudelis. in prelatis tyrānis. que filios
ſuos exponit abſqȝ fomēto. Quaſi ſtrutio in deſerto. pre-
ſentia tm̄ cogitans: nihil de futuro curans. ¶ Sed ⁊ la-
mie/prelatoꝝ eccl'ie iſti⁹ tpis duritia ⁊ crudelitas arguit:
qui lamijs duriores lac doctrine paruulis negauerunt.
¶ Lamia aūt crudelior ſuis fetibus q̄ cetere beſtie dici-
tur. vnde lamia quaſi lania appellat: q: catulos ſuos la-
niare fertur. Sic ⁊ prelati hodierni pplo doctrinā negā-
tes: inſup populū laniant ⁊ excoriant. Michee. iij. dicitur
de prelatis. Qui comederūt carnem populi mei: ⁊ pelleȝ
eius deſup excoriauerūt: ⁊ oſſa coꝝ cōfregerūt: ⁊ concide-
runt ſicut in lebete: ⁊ quaſi carnem in medio olle. ⁊. ſ. Hec
dicit dn̄s ſup pphetas qui ſeducūt populū meū: qui mor-
dent dentib⁹ ſuis: ⁊ predicant pacem: ⁊ ſi quis nō dederit
in ore coꝝ quippiā: ſanctificant ſup illū preliū. ⁊. ſ. Audite
hoc principes domus Jacob ⁊ iudices domus iſrael: qui
abominamini iudiciū: ⁊ oīa recta puertitis: qui edificatiſ
ſyon. i. eccleſiā in ſanguinib⁹. i. in cōſanguineis: ⁊ Hieru-
ſalem eccleſiā in iniquitate. Principes eius in munerib⁹
iudicabāt. ⁊ alia q̄ ſequunt ponunt. ſ. q. ſ. iudices. Stru-
tiōibus etiā ſimiles q̄ oua ſua vbi ponūt/exponūt. nec in-
feñ calefaciūt. ¶ Lamia etiā hebraice lilit noiatur. quaȝ
quidā hebreoꝝ vnā de furijs ſuſpicant. que parce dicunt/
eo q̄ nulli parcant. quib⁹ ſimiles noſtri ſunt prelati ſcri-
be ⁊ phariſei. qui totū chriſtū crucifigūt in membris ſuis
ad Heb. vj. de pe. di. ij. ſi em̄. vltra tres col'. ver. ad hebreos
quoqȝ. ¶ Per lamias etiā hypocritarū ⁊ hereticoꝝ calli-
da puerſitas deſignat. q: faciem humanā ⁊ corda belui-
na geſtant. Mam̄ā nudant: qn̄ errorem ſuū libere pre-
dicant. Catulos lactant: qn̄ ſequaces peruerſa doctrina
oblectant. ⁊ ad impietatem male nutriendo cōfirmant.
Filia ppl'i mei ſcȝ eccleſia delinquentiū membroꝝ: que fi-
lia ſanctoꝝ al's dicit: p quos in chriſto renaſcit: ſed quaſi
beſtia inuoluta cōſuetudine peccandi fil'is eſt ſtrutioni:
preſentia tm̄ cogitanti: nihil in futurum ſperanti. partus
ſuos ſine calore charitatis exponit. nullā future vite cu-
ram gerit. ſm glo. ¶ Item lamia eſt aīal magnū ⁊ cru-
deliſſimū: nocte ſyluas exiens ⁊ hortos intrans: frangēs
arbores ⁊ diſſipās. eo q̄ habet brachia fortia in oēm actū
humilia. Et qn̄ hoies ſupuenerint (vt dicit Ariſto.) pu-
gnat cū eis. ⁊ morſib⁹ vulnerat. ſauciatus aūt morſibus
eius nō ſanat: donec eiuſdem beſtie rugientis vocem au-
dierit. Hoc aīal in deſertis riuoſis habitare diligit. ⁊ ali-
quantulū in vultu figurat feminā. Et eſt piūm catulis qn̄
lactat. Dicunt aūt quidā q̄ quedā lamie ſunt in chaldea/
capris in quātitate equales. ⁊ domeſticant. ⁊ vberes ſunt
in lacte. hec cōmentator in cōmento de aīalibus. li. xxiiij.
tracta. ij. c. iij. ¶ Item eſt alia lamia piſcis crudeliſſimus
quātitatis imēſe: tres ordines dentiū habēs: cui⁹ dentes
venenū fugant ac mani feſtānt. quēadmodū ⁊ lingue ſer-
pentine quib⁹ prelati vtunt. Idem cōmentator. ¶ Item
lamia ſm Hugui. in deriuationib⁹. dicit quaſi lania/a la-
niando pueros. i. ſtrix. ⁊ habet faciem hoīs: ſed corpus be-
ſtiarū. Item Eſa. xxxiiij. Ibi cubauit lamia: ⁊ inuenit ſibi
requiem. dicit gloſ. Lamia pedes habet equinos: cetera
feminea. Et Greg. xxxiiij. mora. dicit Lamiā humanā ha-
bere ſpeciē: ſed corp⁹ beſtiale ē. ſicut oēs hypocrite in pri-
ma facie qd̄ oſtendūt quaſi ex ratione ſanctitatis eſt. ſed
beſtiale eſt corpus qd̄ ſequitur. q: valde iniqua ſunt que
ſub boni ſpecie moliunt. Item idem Greg. Quid vo ſtru-
tionis noie niſi hypocriſis deſignat? Strutio nāqȝ ſpeciem
volandi nō habet: ⁊ tamen quodāmodo volare nititur ⁊
alas expādere. ſicut vidi Auinione in horto papali. q: hy-
pocriſis cūctis intuentib⁹ imaginem de ſe ſanctitatis in-
ſinuat: ſed tamen vitā ſanctitatis ignorat. In puerſa er-
go mente draco cubat: ⁊ ſtrutio paſcitur. q: ⁊ latens ma-
litia callide regitur: ⁊ intuentiū oculis ſimulatio bonita-
tis antefert. hec gloſ. Greg. ponit in pre. c. Eſa. xxxiiij. ibi.
Et erit cubile draconū ⁊ paſcua ſtrutionū ⁊c. ¶ Deleth.
Adheſit lingua. miſera. Lactentis/incipiētis/infirmi/in-
ſcij/⁊ ſimplicis. Ad palatū eius. in ſiti verbi dei. Paruuli/
qui nondū poterant ſumere ſolidū cibum. Heb. v. Perie-
runt panem vite ⁊ intellectus. Eccl'i. xv. Sed nobiles in-
terierūt fame: ⁊ multitudo eius ſiti aruit. Eſa. v. c. Et nō
erat qui frangeret ⁊ exponeret. Integrū eīm paruuli non
comedūt. ¶ Paruuli. i. paupes. Mat. xxv. Mō vni ex mi-
nimis ⁊c. Perierūt panem. ſuſtentationē vite. Gen. xxxix.
dicit de Joſeph. Nec quicq̄ aliud nouerat niſi paneȝ quo
veſcebat. ſed nō eſt qui frāgat: q: pauci hodie intra eccle-
ſiam dei frangūt paneȝ pauperib⁹. Eſa. lviij. Frange eſu-
rienti panem tuū. Aug. Dicit chriſtus. da mihi ex eo quod
dedi tibi. habuiſti me largitorem: habe me debitorē: ⁊ re-
feneratorem. Unī ⁊ quidam ſanctus amore pauperū ven-
dit domos ⁊ regnū ſuū. fragmētū panis ponit in preciū.
Quid cauſe excuſare poterit non ementem: ſed hodie in
domib⁹ prelātorū dat canib⁹ ⁊ ioculatorib⁹ panis filioꝝ.
Ad literā ɔtra verbū dn̄i. Nō eſt bonū panē filioꝝ ſcȝ pau-
perū dare canib⁹. Mat. xv. Et nolite ſanctū ſcȝ panem da-
tum in eccl'ia ⁊ dn̄o cōſecratū. xij. q. ij. nulli. dare canibus.
Mat. vij. xi. q. iij. nolite. ¶ Item paruuli pe. pa. ppl's ver-
bum dei. Mat. iiij. Lu. iiij. ⁊ Deut. viij. Nō in ſolo pane. ſ. ⁊
Eccl'i. xxxi. Splendidū in panib⁹. i. verbis dei diſpenſan-
dis. bene dicent labia multoꝝ: hoc indigem⁹ ad noſtraȝ ⁊
aliorū inſtructionem. Job. xxxi. Si comedi buccellā meā
ſolus. Sed prelati hodie hunc panem raro frangunt. q:
ſunt/prout cōiter/ignorantes. alij ſcientes laborare no-
lunt: aut predicare erubeſcūt: timentes ne eis dicat hypo-
crita eijce primū trabem de oculo tuo. Mat. vij. Lu. vj. et
q: cuius vita deſpicit: reſtat vt eius predicatio cōtemnat.
de his. iij. q. vij. §. idem teſtat. cū. c. ſe. vſqȝ ad. §. item in euā-
gelio. Cōtra tales tepidos ⁊ timidos prelatos. Prouer.
xj. Qui abſcōdit frumenta/maledicet in ppl'is. vbi Greg.
dicit. Qua pena plectendi ſunt qui quum fame verbi ani-
me pereant: panem pcepte gratie nō miniſtrant? Mē. xix.
Quare nō dediſti pecuniā meā ad menſam: cōtra nō pre-
dicantes prelatos. xliij. di. p totū. lxxxvi. di. in trib⁹ primis
ca. ex̄ de of. or. inter cetera. viij. q. i. audacter. ¶ He. Qui
veſcebant voluptuoſe. Amb. ſup Mat. ix. Qui chriſtū do-
micilio recipit: in throno maximis delectationib⁹ exube-
rantiū paſcitur voluptatū: ſacramentis ſcripture ⁊ eccle-
ſie. Interierūt in vijs. i. in vita larga ⁊ relaxata. ⁊ q: chri-
ſtum cōtemnunt qui eſt via veritas ⁊ vita. Jo. xiiij. ⁊ diſt.
viij. ſi conſuetudinem. Qui nutriebantur in croceis. do-
nis ſpiritusſancti. Amplexati ſunt ſtercora. carnalem vi-
tam. Croceis. color croceus claritatem dilectionis deſi-
gnat. quum autem charitas amittitur: relique virtutes
amplexantur ſtercora. de peni. diſ. ij. §. euidenter. q: de bo-
no dei ⁊ proximi odore dilectionis tranſitur hodie ad fe-
torem prauitatis. vnde. j. ad Cor. xiij. Si charitatem nō
habuero factus ſum velut es ſonans aut cymbalum tin-
niens. ¶ Color etiam croceus/igneus. quo deſignatur
ignis ſpiritusſancti: quo corda inflammantur. Actu. ij. de
con. diſt. iij. c. vlti. Ignem veni mittere. ⁊ eſt ſignum ſalua-
torum de hiericho/que interpretatur deficiens. id eſt de
mundo. cum Raab meretrice: que funiculuȝ coccineū in
ſignum poſuit ad feneſtram. per qd̄ ſaluata eſt. Joſue. ij.
Qui ignis hodie extinctus eſt: maxime propter hereſim
ſimoniacam. ſ. q. ſ. ſicut eunuchus. ⁊ remanet ſtercus re-
rum tpalium in bñficijs emptis. Phil'. iij. ibi. Et arbitror
oīa vt ſtercora/vt chriſtū lucrifaciā. ¶ Uau. Et maior ⁊c.
Plangit eccl'ia pctā ppl'i: maxime clericoꝝ. quaſi maiora
pctō ſodomoꝝ. videm⁹ em̄ q̄ fides ⁊ iuſtitia terram reli-
querunt: humanitas ⁊ benignitas nulla ſit: diſcordia et
concupiſcentia orbem incendunt; ire et inuidie flamme

Prelato-
rū cū la-
mijs cō-
paratio.

voꝛar rapinis ⁊ fraud ib⁹ ⁊ ſimoniacis contractib⁹ eccl'ia
populat: paupes excoꝛiant. Iā iacet oꝛbis terrarū incul/
tus: in vepꝛib⁹ legis ſtratiſſime ꝑ oꝛa pꝛincipū diuinitus
ꝓmulgate. de accu. c. qualiter. ij. C. de legi. leges. xvi. q. iij.
nemo. Sacra pagina ſacriq; canones pꝛo fabulis haben
tur. Phs in cathedris chꝛiſtianoꝝ ⁊ maxime religioſoꝛū
ꝑſtrepit ⁊ triūphat. nō eſt ſciens hodie q̄ nouitates nō in/
uenit. q̄ ad literā inter ſcholaſticos pariūt diſcoꝛdiā. xi. di.
quis neſciat. ex̄ de cōſue. cū cōſuetudinis. Tota lectio ec/
cleſie in queſtionib⁹ eſt ⁊ opinionib⁹ recitādis. ⁊ ſolutio ⁊
cōcluſio veritatis nulla. faſq; nefaſq; cōfundunt. Maioꝛ
em̄ iniquitas nr̄a: ꝙ eoꝝ qui viā veritatis nō agnouerūt.
⁊ ideo minoꝛa ſupplicia meruerunt. xij. q. i. ſcim⁹. Que in
momēto ſubuerſa eſt. Gen̄. xix. Momentū eſt om̄e qđ vi/
uimus. ⁊ quotidie peccādo quaſi in momēto ad penam
ſubuertimur. q̄ deterioꝛa meremur / qui theſaurizam⁹ vo
bis irā i die ire iudicij. Ro. ij. ¶ Vau. Et maioꝛ effecta eſt
⁊c. q: eccl'ia maioꝛem noticiā habuit dei ꝙ ſynagoga. ⁊ ſy
nagoga ꝙ gentes. ⁊ cōtempſit. Vn̄ ſeruus ſciens volūta
tem dn̄i ⁊ nō faciens / vapulabit plagis multis. Luce. xij.
vbi Chꝛyſ. Non em̄ ſil'r oia in oibus iudicant̄. ſed maioꝛ
cognitio fit maioꝛis pene materia. Vn̄ ſacerdos eadem
ꝑpetrans cū ppl'o / multo grauioꝛa patiet̄. de pe. di. i. §. ꝙ
aūt. ver. ſi ſacerdos. al's eſt. c. xl. diſ. homo chꝛiſtianus. vbi
plene de hoc. ⁊ ex̄ de iureiu. cū quidā. vbi de hoc. ¶ Item
ibi ſup̄ Lucam Cyꝛillus. Homo em̄ perſpicax qui turpio/
ribus ſuā volūtatem implicauit: inexcuſabile pctm̄ cōmi
ſit: q: ꝑpter malitiā receſſit a dn̄i volūtate: ſed homo ruſti
canus rationabili⁹ imploꝛabit veniā iudicantis. ſed ſm̄
Theophilū ibi. Iſte ignoꝛās nihilomin⁹ puniet̄. ſ3 nō tm̄.
q: pigritia ipa fuit ſue ignoꝛantie cā. Et etiā ſm̄ Baſiliū
ibi. etſi in eternū cruciabit̄: remiſſius tn̄. nō ſm̄ numerum
penarū. ſ3 in verme mitius toꝛquēte ⁊ alijs penis. de hoc
xxxij. di. §. ſi. cū. c. ſi. Iniq̄tas filie ppl'i mei eccl'ie peccātis
in mēbꝛis. Pctō Sodomoꝝ: q̄ ſine lege ⁊ noticia dei erāt
Que ſubuerſa eſt. Sodoma. In momēto. q: gaudiū hy/
pocrite adinſtar pūcti. Iob. xx. c. ⁊ idem Iob. xxi. Ducunt in
bonis dies ſuos: ⁊ in pūcto ad infernū deſcendūt. Et non
ceperūt in ea man⁹. aliq̄d boni. q: manus nō extendit ad
pauperes. Prouerb. vlt. ¶ Et maioꝛ ⁊c. pctm̄ ſodomoꝝ.
ſm̄ Ezech. xvi. c. ſupbia fuit abūdantia: ſaturitas panis:
⁊ otiū. ⁊ pauperi nō poꝛrexerūt manus. In his ⁊ in alijs
magis hodie offendit̄ in eccl'ia dei. vn̄ eccl'ia iuſtificat ſo/
domā: ſicut Niniuitas: ⁊ reginā ſaba. ſc3 cōparatiue. vide
Mat. xij. ⁊ Lu. xi. q: cepit mādata dei facere: ⁊ poſtea cō/
tempſit. ⁊ (qđ peius eſt) mala deaurando tegit: ſimulan/
do virtutes cū cerimonijs ſuis: quas nō hab3. ⁊ ſpūs imū
dus exierat ab ea. Mat. xij. ⁊ Lu. xi. Sed q: inuenit eam
otioſam: ⁊ vacātem a bonis operib⁹: oꝛnatā exterius miſ
ſis ⁊ cantib⁹: ⁊ in ſolennitatib⁹ ſctōꝝ / pꝛecioſis apparati/
bus ⁊ vboſis pꝛedicationib⁹ ⁊ eleemoſynis. Lu. xv. xxxvij.
di. §. hinc etiā. ſiliquarū ⁊ quiſquiliarū ſunt frumēti im/
mūditie. Amos. vij. fi. furū ⁊ micarū remanentiū de adi/
pib⁹ ⁊ nidoꝛib⁹ ⁊ delitijs pꝛelatoꝝ. Remanentib⁹ alijs oc/
cultis vitijs ⁊ manifeſtis in ea cupiditatū / ambitionū / ſi/
moniarū / intruſionū / immūditiarū / xenodoxie / ⁊ philar
gyꝛie / ⁊ inuidie / ⁊ tyꝛānidis ⁊ alioꝝ flagitioꝝ indicibiliū
ideo reuerſus eſt ad mēbꝛa eius cū ſeptem ſpiritibus ne/
quioꝛibus ſe. Matth. xij. ⁊ Luce. xi. q: ſm̄ Auguſti. ſuper
Lucam. xi. C ſuper hec verba. Peioꝛ eſt charitas ſimula/
ta / ꝙ odium: ⁊ paupertas ſimulata / ꝙ auaritia: ⁊ caſti/
tas ſimulata / ꝙ luxuria. ⁊ ſic de alijs virtutib⁹ ſimulatis.
¶ Zay. Candidioꝛes nazarei ei⁹. eccl'ie floꝛentes vel ſan
cti. Niue. que de celo eſt contemplatiui. Nitidioꝛes lacte.
qđ de terra eſt. de pecudibus terre. actiui. Rubicūdioꝛes
eboꝛe antiquo. antiquoꝝ patru3 foꝛtitudine. Sapphyꝛo
pulchꝛioꝛes. in ſpirituali feruoꝛe. Candidioꝛes habet ec/
cleſia nazareos ſuos: qui interpꝛetant̄ ſancti vel cōſecra/
ti. niue candidioꝛes. ⁊ lacte nitidioꝛes. ꝑ quos abſtinen/
tia ⁊ vita actiua ſignificat̄. Per niuem candoꝛ vite cele/
ſtis. Per lac tempoꝛaliu3 actio demonſtrat̄. Habet ergo
eccleſia nazareos: qui per contemplationem vitā ducunt
celeſtē. de qua. ij. q. vij. ſancta. ⁊. xvj. q. i. placuit. ⁊. c. de po/
ſentiū. Et per actualis vite diſpenſationem lacte candi/
dius ad laudem creatoꝛis nitent: vt plerūq; eos qui cele/
ſtem vitā tenent: terrena bene diſpenſando virtutū operi
bus tranſcendant. ex̄ de renū. niſi cū pꝛidem. §. ne putes.
⁊ de regu. licet. §. ſi vo. ver. qm̄. Quia vo per feruoꝛē ſpiri
tus antiquoꝝ foꝛtiū patrū vitam ſuperabant in eccleſia
pꝛimitiua: recte adiungit̄. Rubicūdioꝛes eboꝛe antiquo.
Dum em̄ ruboꝛis pulchꝛitudo laudat̄: flamma ſui deſide
rij exprimit̄. Ebur aūt elephātis os eſſe nō dubitat̄. Sap
phyꝛo pulchꝛioꝛes. Sapphyꝛ⁹ etherei coloꝛis eſt. vbi bis
uiter tota nazareoꝝ vita expꝛeſſa eſt. q: ꝑ actionem ad cō
templationem tendentes pꝛecellentes patres veteris te
ſtamenti ſuperare viſi ſunt. maxime poſt miſſionem ſpiri
tuſſancti illi de eccl'ia pꝛimitiua. Sed q: plerūq; inopem
copia facit: ⁊ felicioꝛ eſt homo ꝙ expedit: mens ſepe de ſe
pꝛeſumens ⁊ vano fauoꝛi acquieſcens / fuſcat̄. ⁊ q̄ albeſce
re videbat̄: denigrata ſoꝛdeſcit. Et patres noſtri in eccl'ia
pꝛimitiua. Ideo ꝑ exaggerationē laudant̄. vt iſtius tem
poꝛis membꝛoꝝ eccl'ie maxime clericoꝝ ⁊ religioſoꝝ ſedi
tas ⁊ diſſolutio oſtendat̄. vn̄ ſequit̄. ¶ Heth. Denigrata
eſt. amiſſo candoꝛe iuſtitie. q: pꝛeſumit de ſe. Unde. Noli
eſſe nimis iuſtus. ij. q. vij. §. his ita. i. ver. leuita. Sup car
bones facies eoꝝ. nedū in vita interioꝛi / ſed exterioꝛi. Et
nō ſunt cogniti in plateis: q: pꝛius in anguſta via que du
cit ad vitā: nunc in ampla ſunt / que ducit ad moꝛtē. Mat.
vij. ⁊ Lu. xiij. Adheſit cutis eoꝝ: infirmitas vitioꝝ oſſib⁹
foꝛtitudini virtutū. vij. q. i. §. hic tūc. ver. eſt ⁊ aliud. Aruit
⁊ facta eſt quaſi lignū aridum / inſenſibile / vel inflexibile
¶ Denigrata. Nigri poſt candoꝛe3 ſiunt: qui amiſſa dei
iuſtitia ſuā laudem querunt: q: de ſe pꝛeſumunt. Unde in
peccata etiam coꝛruunt neſcientes. ⁊ poſt ignem mentis
ad frigus coꝛpoꝛis: poſt candoꝛem vite / ad nigredinem
vane adulationis deſcendūt. vnde extinctis carbonib⁹
ſimiles ſunt. Et nō ſunt cogniti in plateis. i. in vite ſecula
ris latitudine. Nihil em̄ humane menti anguſtius ꝙ pꝛo
pꝛias voluntates abnegare: deſideria carnis frangere:
⁊ hm̄oi. Unde nihil latius ꝙ pꝛopꝛijs ſeruire voluptatib⁹:
nullis ſubeſſe legibus: ⁊ hm̄oi. In plateis aūt ſunt que
rentes ſua. Ampla aūt hec via que ducit ad moꝛtē. Mat.
vij. ſed in plateis nō cognoſcunt̄: qui nō ſunt qđ videban
tur: qui aliud erant: ⁊ aliud oſtendebant. ſicut hypocrite.
de pe. di. ij. citius. ¶ Teth. Melius fuit occiſis gla
dio. verbi dei. Ephe. vj. ꝙ interfectis fame. eiuſdem verbi.
viij. q. i. ſunt in eccleſia. Om̄ iſti extabuerūt cōſumpti a ſte
rilitate terre. penuria eccleſie. du3 pꝛedicatio ceſſat / eccle
ſia nō fructificat. Melius ⁊c. gladio verbi dei ꝙ interfe
ctis fame eiuſdem verbi. hi occidunt̄ ad vitam: illi inter
ficiuntur vt pereant. Eſt aūt gladius quo moꝛs punitur:
vt vita ſequatur. Iſte eſt gladius verbi dei. ad Ephe. vi.
¶ Eſt alius qui pꝛecidit vitā: occidit animā. de quo. Gla
dius meus deuoꝛabit carnes eius. Iudi. vj. Alius gladi⁹
flammeus atq; verſatilis ad cuſtodiendā viam ligni vi
te. Gen̄. iij. in fi. Alius limat⁹ ⁊ acutus. de quo Luce. ij.
Tuā ipſius animā gladius ptranſibit. i. deſt doloꝛ domini
ce paſſionis. ſm̄ gloſ. Luget ergo eccleſia cōſumptos fa
me ⁊ ſiti verbi dei. Hac fame qui fuerit peremptus: eter
ne moꝛti ſubiacebit. Sicut em̄ homo ex duabus ſubſtan
tijs conſtat. ex̄ de cele. miſſa. in quadam. ita duabus vitis
conſeruat. caro ſuſtentatur coꝛpoꝛali: animus cibo ſpiri
tuali. ex̄ offi. oꝛdi. inter cetera. Et maioꝛ eſt refectio men
tis ꝙ dapes coꝛpoꝛis. vt dicit gloſ. ſuper illud Act. vi. Nō
eſt bonū nos derelinquere verbum dei: ⁊ miniſtrare men
ſis. Unde panem quotidianū petimus vtrūq;. de con. di.
ij. in calice. ⁊ Matth. vj. ⁊ Luce. xi. vtrumq; petimus q:
vtroq; indigem⁹. Sterilitas terre / penuria eccleſie. qui
do magiſtris deficientibus verbi imbꝛibus / nō infundi
tur. Eſa. xxix. Dabitur pluuia ſemini tuo vbicūq; ſemina
ueris in terra.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ueris in terra. q: ſemen eſt verbū. Matth. xiij. Luce. viij.
pluuia/gratia. de qua Ezech. xxxiiij. Pluuie benedictio/
nis erunt. Promittit ergo dn̄s predicatori ꝙ in quacūq;
gente ſeminauerit verbū dei: ipſe gratie pluuiam largie/
tur. Unde eſt magna ꝓmiſſio ꝙ gratia ſequatur predica
tionē. vnde valde beatū eſt audire p̄dicationem. quū per
hoc audientibus gr̄a infundatur. Culpam aūt ſacerdo/
tum ⁊ predicatoꝝ iniuſtitiā vel negligentiā docendi con
ſumptio ſequit̄ plebis. ¶ Joth. Man⁹ mulierū. q̄ ſexus
natura miſericordes ſunt. Mulierū p̄dicatorū vano fa/
uore effeminatoꝝ. Miſericordiū. opinione ſua. Coxerūt
iniurijs/afflictionibus. Filios ſuos. ſubditos. Facti ſunt
cibus earum. dum carnalem vitam ſubditorū affligunt
reprehendunt: ⁊ arguūt. In contritione filie ppl̄i mei. apo
ſtoloꝝ ⁊ ſucceſſoꝝ. In eccleſia em̄ quaſi filios ſuos deco/
quūt. qui culmine regiminis ſublimati. igne zeli vel inui
die inflāmant aīas ſubditoꝝ: dum nimis iuſti videri cu/
piunt: ⁊ tyrānica poteſtate opprimūt. xlv. diſt. ſunt nāq;. c.
vera. c. recedite. ij. q. vij. §. his ita. ꝟ. vnde bene. qui etſi ha
beant zelum dei: ſed nō ſm̄ ſcientiā. ad Rom. x. xv. q. j. §. j.
quia auſteritate dnationis quaſi pro iuſtitia adurunt: et
infirmā carnalem vitam ſubditoꝝ minis ⁊ increpationi
bus quaſi dentibus rodūt. Hec oīa in contritione eccleſie
que eſt filia ppl̄i dei. i. apl̄oꝝ ⁊ ſucceſſoꝝ: ab eis fiunt q̄ ſe/
culari aut eccleſiaſtica poteſtate animas tyrānice exurūt.
dum inuidie/aut ire/aut indiſcreti zeli/ꝯcupiſcētia inflā
mati/filios q̄s lacte doctrine nutrire debuerāt: aduſtiōe
afflictionis vexant: nō attendentes q̄d dicitur. j. ad Coꝝ.
x. Factus ſum infirmis infirmus. xlv. diſt. recedite. xxvj. q.
vij. alligāt. ¶ Caph. Compleuit. quaſi iam ceſſet ira cui
ſatiſfecit pena. Dn̄s furorem ſuū. impletis peccatis. Effu
dit irā indignationis ſue. hoīb⁹ p̄ vitia effuſis. Geñ. xlix.
Effuſus es ſicut aqua. ſcʒ in vilem libidinem. Nō creſcas
pſ. lxviij. effunde ſup eos iram tuā ⁊c. ¶ He Et ſuccēdit
dn̄s ignem in ſyon. ꝯcupiſcentiā peccatoꝝ ſuccendi ꝑmi/
ſit in eccleſia ingrata. Et deuorauit fundamēta eius. ve/
ra fide miſta hereſibus. Cōpleuit. ſup eccleſiam cōplet⁹
eſt furor dn̄i: q: menſurā pctōꝝ impleuit. vnde pſ. cvj. Effu
ſa eſt ꝯtentio ſup p̄ncipes. ſcʒ eccleſie p̄latos. xxxv. diſt. ec
cleſie p̄ncipes. ⁊ errare fecit eos in inuio ⁊ nō in via. Et
Apoca. vlti. Qui in ſordib⁹ eſt ſordeſcat adhuc. ⁊ iuſtus
iuſtificetur. xlvij. di. quātumlibet. Succendit dn̄s ignē in
ſyon. nō qui ibi ſuper apl̄os deſcendit. Actuū. ij. de ꝯſe. di.
iij. c. vlti. ſed qui pueros Job ꝯſumpſit Job. j. ⁊ duos q̄n/
quagenarios. iiij. Reg. j. ⁊. xxiij. q. iiij. ea vindicta. Habet
enim deus ignes varios quos emittit de theſauris ſuis.
cuius ignis in ſyon: ⁊ caminus in hieruſalem. Eſa. xxxj.
Alios inflammat vt erudiat. vt. s̄. in. j. c. in litera Men. in
thren̄. Miſit ignem in os meum ⁊ erudiuit me. Alios vt
exurat. Matth. xxv. Ite in ignem ⁊c. ⁊ in vitijs accendi
ꝑmittat. de pe. di. iij. inter hec hircū. j. quib⁹ ſuccenſis fun
damētū fidei diſſipatur. Unde magis noſtras ꝙ iudeoꝝ
miſerias plangere debemus: q: magis in nobis ꝙ in eis
ignis oīs ꝯcupiſcentie ſuccenſus eſt: vſq; ad ꝯſumptionē
deuorans maiora ⁊ purioꝛa mēbra eccleſie. Job. xxj. Ui/
tioꝝ omniū flāma vorax quaſi vniuerſos poſſidet. ⁊ olla
ſuccenſa a facie aquilonis feruet. Hiere. j. Et fornax chal/
deoꝝ chaldeos incendentes incendit. Daniel. iij. Hāc for/
nacem ille lucifer cū ſuis ſatellitib⁹ ignis ſuccendit: cui⁹
halitus prunas ardere facit: ⁊ flāma de ore eius egredi/
tur: ⁊ de naribus eius ꝓcedit fumus/ſicut olle ſuccenſe
atq; feruentis: ⁊ de ore eius lāpades ꝓcedunt/ſicut tede
ignis accenſe. Job vlti. Iſte etiā faber ſuccendit hāc for/
nacem vitioꝝ. de q̄ Eſa. liiij. Ego creaui fabrū ſufflantē
in igne prunas. Illi aūt pauci intra eccl̄iam dei q̄ nō ado
rauerint aureā ſtatuā iſtius vanitatis ⁊ carnalitatis/q̄
eſt in eccl̄ia militanti: euadent hāc fornacē de corde ⁊ ore
⁊ opere. ⁊ cū illis tribus pueris dn̄m hic ⁊ in perpetuum
collaudabūt. Dan̄. iij. Fundamēta aūt hereticoꝝ et hipo
critarū quibus in oī ſtatu eccl̄ia plena eſt: deuorant ⁊ de/
uorabūtur ab ira furoris dn̄i. Job. v. Uidi ſtultum firmā
radice. ſupple firmatum. in gloria mūdi. et maledixi pul/
chritudini eius ſtatim. id eſt exteriori apparentie. q: hy/
pocrite ſepulcra ſunt dealbata extrinſecus/fetida intus
ex oſſibus mortuoꝝ. Matth. xxiij. O quot p̄lati in eccl̄ia
dei pulchri exterius/potentes a ſeculo/viri famoſi/gigā/
tes in terra: Geñ. vj. Sunt hic ⁊ erunt ꝓpter eoꝝ pulchri
tudinē maledicti. ⁊ eradicabūtur a fundamentis: eoꝝ ra
dice fundata in terra ſalſuginea ⁊ ſterili penitus deſicca
ta. Quis em̄ tales videantur exterius q̄buſdam apparen
tibus ⁊ cerimonialibus operib⁹ firmati ⁊ radicati: ſunt
tn̄ coram dn̄o maledicti: quoꝝ corda ⁊ corpora varijs vi/
tijs ⁊ vanis laudibus ⁊ fauoribus inflāmantur. vn̄ ſeq̄/
tur. nō crediderūt ⁊c. ¶ Lamech. Non crediderūt ⁊c. Re
ges terre. demones vel quilibet p̄nceps. Et vniuerſi ha/
bitatores. nō tranſitores. Quoniā ingrederetur hoſtis.
diabolus vel membra eius. Et inimicus. cōfortauit dn̄s
ſeras portarū tuarum ⁊c. pſ. cxlvij. Per portas. p̄dicato
res vel virtutes. Hierl̄m eccleſie. Nō cre. ⁊c. terre. de qui/
bus dicit̄. pſ. ij. Adſtiterūt reges terre ⁊ p̄n. coue. in vnū.
vel demōes ꝯm illud Eph. vj. Nō eſt nobis colluctatio ⁊c.
Habitatores orbis. qui neſciūt dicere pſ. xxxviij. Aduena
ego ſum apud te ⁊ peregrinus. ſʒ audiūt/ve ſup habita/
tores terre. Apocal̄. viij. hi videntes eccl̄iam dei/auxilio
dei firmatā/non credunt ꝙ ingrediatur hoſtis p̄ portas
hierl̄m. de quibus d̄r in pſ. ix. Qui exaltas me de portis
mortis vt annūtiem oēs laudationes tuas in portis filie
ſyon. ¶ Mem. Propter peccata ꝓphetarū. prelatorum
j. q. j. iudices. Eius eccleſie. Et iniquitates ſacerdotū ei⁹
Qui effuderunt. fide corrupta vel exemplo. In medio.
publice. Eius eccleſie. Sanguinē iuſtoꝝ. Propter iniqui
tatem ſacerdotū ⁊ p̄ncipum eccleſie mala crebreſcunt: q̄
legem in publico ꝑuertunt. iudicia inuertūt. ⁊ ſanguinē
ſanguini addunt. nam ⁊ eoꝝ machinationibus et conſi/
lijs ⁊ fraudibus ⁊ preceptis multoꝝ ſanguis funditur. ⁊
vix fit bellum hodie ⁊ guerra inter chriſtianos: in q̄bus
p̄lati ꝯſanguinei ⁊ amici/vel odio vel amore manū nedū
clācului ſed publice non apponant. nō obſtātibus. c. xxiij.
q. viij. §. j. cū. c. ſeq. vſq; ad. §. his ita. ⁊. c. reprehenſibilem.
⁊. c. ſi in mortem. l. diſt. miror. c. clericū. c. de his clericis. c.
ſi quis viduā. ⁊. c. de his. ⁊. c. ſtudeat. c. ſi quis homicidiū.
c. hi qui arborem. lj. diſt. c. j. c. ſi quis. ij. q. vij. §. his ita. iiij.
ex̄ ne cleri. vel mo. clericis. c. ſententiā. de homic̄. quaſi ꝑ
totū. de cle. percuſ. per totum. de cle. pug. in du. ꝑ totū. de
rap. in archiepatu. de ex. p̄re. ex literis. cum ſi. Ipſi autem
gloſſant ⁊ declarant iura ſicut volūt. ſed in die iudicij erit
alius declarator: qui illa iura edidit ꝑ vicariū ſuū papā. l.
diſt. ſi quis diaconus. ¶ Nun. Errauerūt doctores a via
ꝟitatꝭ. Ceci. ſine luce. xxxvij. di. §. vlti. In plateis. volupta
tibus. Polluti ſunt ſanguine. peccatis ſubditoꝝ. xliij. diſt.
epheſijs. Quū nō poſſent. irrare ſcʒ eccl̄iam: quia nole/
bant. Tenuerūt lacinias. Lacinia ſm̄ Hugu. in deriua/
tionibus/eſt veſtis lacerata. vel ora veſtimenti. vn̄ Ma/
crobius in ſaturnalibus. Toga ceſar p̄cingebatur: vt tra
hendo laciniam mollius incederet. Et inde lacinioſus. a.
um. i. laceratus vel pānoſus. vnde Hiero. in expoſitione
ſup Eſa. Qui pre cunctis lacinioſe legis cerimonijs de/
dit p̄ceptum. ⁊ inde lacinio. as. i. euellere/lacerare/bella/
re/vel bellicare. Suas. peccata veteris vite. a lacerādo. l.
veſtes laceratas. Allegorice. In eccleſia doctores ⁊ p̄lati
⁊ ſacerdotes ſanguinē iuſtoꝝ effundūt: qui iuſti eſſe poſ/
ſent/niſi eoꝝ negligentia deperiſſent. vnde Ezech. iij. c. et
xviij. ⁊. xxxiij. Si non annūtiaueris impio iniquitates ſu/
as: ſanguinē eius de manu tua requiram. Actuū. xx. Mū
de ſunt manus mee a ſanguine omniū veſtrum ⁊c. xliij.
diſt. epheſijs. ex̄ de of. or. irrefragabili. vbi de hoc i gloſ. j.
Sanguis aūt. i. pctm̄ ſubditoꝝ culpa ſacerdotū ⁊ p̄latoꝝ
effundit̄. ⁊ ſepe qui videbātur iuſti exēplis p̄latoꝝ/⁊ do
ctrina prauitatꝭ peruertūtur. ⁊ peccati ſanguine polluti
moriunt̄. inde ſacerdotes ⁊ ꝓphete ceci errāt in plateis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dum ſpacioſam ⁊ la[tam] viã que ducit ad moꝛtem/appꝛe‑
hendunt:⁊ anguſtam ꝗ ducit ad vitã. Matth.vij. ⁊ Luce
xiij.nõ introeunt:nec alios introire permittunt. Matth.
xxiij.Et hoc eſt qḋ pmiſſum eſt. Sanguinẽ iuſtoꝝ effude
rũt in medio eius.i.eccleſie. que eſt hierl'm vera ⁊ mater
noſtra. Gal.iiij.de ɔſe.diſt.iiij.mater eccl'ia. Hi quum dei
templũ ſanguine ſuo polluti intrare nequeũt: tenent la‑
cinias ſuas:vt quũ cecus ceco ducatũ pbeat: ambo in fo‑
ueam cadant. Matth.xv. Luce.vj.⁊.xxxvij.diſt.§.fi. Hoc
deploꝛat ꝓpheta/immo electoꝝ concio tota:ꝙ in ſpacio‑
ſam viã ambulantes/⁊ veterem vitã ducentes/vias vite
nõ appꝛehendũt:⁊ ſuis ſe anfractibus impediũt. Ceci ſe
ſequũtur:qui chꝛiſtũ verã lucem.xxi.di.c.j.§.acholyti. ſe‑
qui dedignãtur. ¶ Samech. Recedite.a nobis. Polluti.
ne nos polluatis. Clamauerũt.plati. Eis ſubditis. Rece
dite:abite.ad ɔſimiles. Nolite tangere.ſacramẽta dei. ſꝫ
talis locutio ſm Hiero.nõ illuminat cecũ:nõ ſanat egro
tum:nõ curat infirmũ: ſed magis occidit atqꝫ in deſpera
tionẽ cadere periclitantẽ pmittit.xlv.di.recedite. Iurga
ti quippe.pꝛo tali coꝛrectione. Sunt:⁊ cõmoti ſunt. ideo
Dixerũt inter gentes.gentiles. inter quos p tales nomẽ
dñi blaſphematur.xlv.diſti.de iudeis. Non adijciet (al's
addet) vltra vt inhabitet in eis.vbi nõ eſt pax vel concoꝛ
dia.xxiiij.q.j.§.ſi autẽ. ¶ Recedite.ſepe in eccleſia ceci et
polluti nequeũt ingredi templũ dei viui:⁊ ſacris partici
pare myſterijs.xlix.di.hinc etenim.quos alij/ꝗuis ⁊ ipſi
polluti/quaſi zelo dei deſpiciũt:qui iuſti videri appetũt:
q: nõdum manifeſti ſunt.vnde erecto ſupercilio obiurgã
tes dicũt. Recedite a nobis ⁊ ſacris dei. Ite ad eos quo‑
rũ ɔſoꝛtes eſtis. Nolite tangere ſacroſancta ꝗbus indi‑
gni eſtis.his ⁊ hmõi alios criminãdo/iuſtos ſe oſtende‑
re conant̃.inde ſepe lites generant̃:q: nõ ſm deum coꝛri
gunt:ſed alijs oppꝛeſſis ſanctioꝛes videri cupiũt. Unde
ſubditur. Iurgati ſunt quippe ⁊ cõmoti ſunt. pus enim
cõmoti iurgant̃: deinde acrius cõmouentur: q: nõ ſtant
in illo qui idem eſt: ⁊ eũ reliquerũt qui eſt pax vera. Ioã.
xiiij.pterea ſubditur. Inter gentes nõ adijciet vltra ⁊c.q:
vbi pax ⁊ concoꝛdia nõ eſt/deus eſſe non põt. ps.lxxv.q:
factus eſt in pace locus eius. Inter gentes nãqꝫ p tales
nomen dei blaſphemat̃.xlv.di.de iudeis. ¶ Ayn. Facies
dñi.ira vel vindicta. Diuiſit eos. Ite maledicti in ignẽ
eternũ. Mat.xxv.diuiſit inquã a pdeſtinatis:ꝗ tandẽ nõ
pereũt.de pe.di.ij.§.hec itaqꝫ.§.firmũ.al's ẽ.c.⁊.§.ſi.null⁹
al's eſt.c. ¶ Non adijciet (al's addet) vt reſpiciat eos.ſꝫ
miſerando.vñ reſpexit dñs Petrũ. Luce.xxij. vbi Augu.
de ɔſenſu euãgeliſtarũ. Mihi videt̃ illa reſpectio diuini
tus facta. Et ſicut dictũ eſt. Reſpice ⁊ exaudi me dñe de⁹
meus ⁊c.⁊ ibi ps.vj. Conuertere dñe:⁊ eripe aiam meam.
Ita dictũ arbitroꝛ: ɔuerſus dñs reſpexit Petrũ. ⁊ Beda.
Reſpicere nãqꝫ eius/eſt miſereri.q: non ſolũ quũ agitur
penitentia:verũetiã vt agat̃:dei miſericoꝛdia neceſſaria
eſt. ⁊ Amb. Deniqꝫ quos ieſus reſpicit/ploꝛant delictum
⁊c. Facies ſacerdotũ.quoꝝ facies reuerenda ⁊ dignitas.
lxxxiiij.diſt.poꝛro. Non erubuerũt illi de pplo quib⁹ pſen‑
tibus ⁊ coꝛrigentibus peccauerũt. Nec ſenũ. dicentium
quis infirmatur ⁊ ego nõ infirmoꝛ. ij.ad Coꝛ.xj.⁊.vij.q.
j.§.hoc autem. Miſerti ſunt.quũ ſit miſeranda ſenectus
ꝓphetarũ ⁊ ſacerdotũ. ¶ Facies ⁊c. Quidã in eccleſia
dei timoꝛe abiecto facies ſacerdotũ nõ erubeſcũt. quia a
facie dñi ⁊ ab ira vult⁹ ei⁹ diuiſi ſunt ab ijs ꝗ vocati ſunt
ad vitam.neqꝫ miſerti ſunt ſenũ platoꝝ ſcꝫ/qui omnibus
eis cõdolentes cõdeſcẽdũt. Nota ꝙ terribile ſit ſacerdo
tes contẽnere:nec faciem eoꝝ erubeſcere.i.illis mouenti‑
bus ⁊ videntibus a ſceleribus nõ ceſſare. de his em̃ dñs
dicit Luce.x.⁊.xxj.di.in nouo. Qui vos audit/me audit.
vbi Cyꝛillus. Per qḋ docet ꝗcꝗd p ſctõs apl'os eccl'ie dei
d:/acceptadũ eſſe q: ꝗ illos audit/⁊ chꝛiſtũ audit. Ineui
tabilis eſt ꝗ pena illis ꝗ apl'os ⁊ eoꝝ ſucceſſoꝛes ɔtẽnũt.
vñ ⁊ ſequit̃. Et ꝗ vos ſpernit/me ſpernit.viij.q.j.qui vos.
Beda. Ut ſcꝫ in audiendo quiſqꝫ vel ſpernendo euange‑
lij pꝛedicatoꝛem/nõ viles quaſqꝫ pſonas ſed dñm ſalua‑
toꝛem immo ipm prem ſpernere ſe vel audire diſceret. vñ
ſequitur ibi. Qui aũt me ſpernit/ſpernit eum ꝗ me miſit.
q: in diſcipulo magiſter auditur.⁊ in filio pater honoꝛa‑
tur. Ibi etiam Aug.de §bis dñi. Si aũt ſermo dñi ad vos
quoqꝫ puenit:⁊ in eo loco nos cõſtituit:videte ne ſperna
tis nos.ne ad illum pueniat qḋ nobis feceritis. Hec aũt
diuiſio de qua hic loquit̃/plene fiet in iudicio. dicẽte dño
Matth.xxv. Ite maledicti. Et notandũ ꝙ ſupꝛa ſacerdo
tes quaſi homicidas planxit ⁊ hic ſeparant̃ a facie dñi ꝗ
nõ detulerint eis.ꝗuis em̃ mali ſint nõ ſunt contẽnendi.
ſed ille in illis colendus ⁊ honoꝛandus in quo miſſi ſunt
xxx.diſt. ſm.j.q.j.nõ quales. ⁊.§.pce.hoc ergo. cum.c.ſeq.
vſqꝫ ad.§.fi. ¶ Phe.cũ adhuc ſubſiſteremus.in carne.in
fide. Defecerũt a vero lumine oculi noſtri. intentiõe ter
renis inſiſtentes:ſicut oculi coꝛuini vel vulturini. non co
lumbini.colũbarum. Can.iiij. Que reſident iuxta fluẽta
pleniſſima ſcripturarũ.xxxvj.di.§.ecce.in fi. Ad auxilium
noſtrũ vanũ.mundanũ.de quo Eſa.xxxvj. Baculus arũ‑
dineus rex egypti.⁊ cum.xxiij.q.iij.§.j.facit de cõſe.diſt.j.
ois chꝛiſtianus. Cũ reſpiceremꝰ potẽtes.diuites literas
tos buccinantes. Attẽti ad gentẽ.maledictus ꝗ confidit
in hoie ⁊ ponit carnẽ bꝛachiũ ſuũ. Hiere.xvij. Que ſalua
re nos nõ poterat.q: tu ſolus ſaluas dñe:qḋ alius nõ po‑
teſt.q: ps.cxxiij. Adiutoꝛiũ noſtrũ in noie dñi ꝗ fecit celũ
⁊ terrã.⁊ iterũ ps.lxxxiij. Beatus vir cui⁹ eſt auxiliũ abs
te ⁊c. ¶ Cum adhuc.vox eſt in eccleſia plangentiũ.ꝗ ſe
vana ſpe lactauerunt ſecularibus negocijs occupati. ſed
moꝛtis infirmitate aut qualibet tentatione pueniti/inue
niũt ſe nõ ſolum deceptos:ſed etiã cecos:cũ adhuc ſubſi‑
ſteremus. Subſiſtit quiſqꝫ qui dũ viuit in carne/rectam
fidẽ tenet etſi operibus nõ implet: ſed aliꝗ tactus moleſ‑
tia inuenit oculos ſuos defeciſſe:quos ad caduca ⁊ late
ria intenderat/vanũ querẽs auxiliũ.q: ſm Grego. Qui
labentibus adheret/neceſſe eſt ꝙ cũ eis pariter collabat̃.
¶ Sade. Lubꝛicauerũt. ps.xxxiiij. Fiat via illoꝝ tenebꝛe
⁊ lubꝛicũ. Ueſtigia noſtra. nõ fixa ſupꝛa petrã chꝛiſtum.
xix.di.ita. In itinere platearũ noſtrarũ.voluptatũ larga
rum. Appꝛopinquauit.dum ſecula cõplent̃: dum ſecuris
ad radicem ponit̃. Matth.iij. ⁊ Luce.iij.vbi Chꝛyſo.ſup
Matth. Securis em̃ acutiſſima eſt ira conſummationis
ꝗ totum pciſura eſt mũdum.ſꝫ ſi poſita eſt: q̃re nõ pcidit?
quia rõnales ſunt arboꝛes:⁊ in ptãte habẽt facere bonũ
aut nõ facere. vt videntes ad radices ſuas poſitã eſſe ſe
curim timeãt:⁊ faciant fructũ. Ergo denũtiatio ire ꝗ eſt
ſecuris poſita/etſi malis nihil agat:tñ a malis ſegregat
bonos. Finis noſter.retributionis. Cõpleti ſunt dies no‑
ſtri.ſicut cõpletis pctis Amoꝛreoꝝ venit finis eoꝝ. Gen.
xv.xxiij.q.v.§.hinc notandũ. Quia venit finis noſter. Lu
bꝛicauerũt hoc quoqꝫ in eccleſia iure plãgimus/dũ eos
ꝗ voluptuoſe ⁊ ſplendide viuũt reſpicim⁹.plãgimus eoꝝ
laſciuiã qui lubꝛicã ſectantur viam. q: nõ ſunt ſūn. ſuper
fir.me. Hanc ſe euaſiſſe gaudebat Dauid dicẽs.ps.xxxix.
Statuit ſupꝛa petrã pedes meos ⁊ direxit greſſus meos.
⁊ alibi ps.xvij. Qui perfecit pedes meos tanqꝫ ceruoꝝ.
¶ Coph. Uelocioꝛes fuerunt pſecutoꝛes noſtri.heretici
demones tyꝛãni eccleſie. Aquilis celi. doctoꝛibus.xxiiij.
q.j.qm̃.de conſe.diſt.ij.eſt coꝛpus.poſt.c.eſt cibus. Super
mõtes.in ſpecula regiminis poſitos. Perſecuti ſunt nos
percutiã paſtoꝛem ⁊c. Matth.xxvj.vbi Hiero. Peramit
paſtoꝛ bonus:vt ponat aiam ſuã ꝓ ouibus ſuis:⁊ de mul
tis gregibus erroꝝ fiat vnus grex ⁊ vnus paſtoꝛ. ¶ Eſt Perſecutio duplex.
aũt duplex pſecutio. Bona qua apl's tradidit Coꝛinthiũ
ſathane:vt ſpũs eius ſaluus eſſet.j.ad Coꝛ.v. ⁊ ſimile.j.
Timo.j.xj.q.iij.audi.in die dñi. Et chꝛiſtus flagellat iu‑
deos. Matth.xxj.j.q.iij.ex multis. de qua ps.c. Detra‑
hentem ſecreto pximo ſuo hunc pſequar. Alia mala.qua
rex nequiſſim⁹ pſequebatur Heliã.iij. Reg.xviij.⁊.xix. ⁊
mali pſequũtur bonos.xxiij.q.iiij.quiſm.de vtraqꝫ.c.cũ.⁊
q.qui peccat. In deſerto monachis ⁊ eremitis. Hiere.ij.

Viſitabo ſup omnes qui attoniti ſunt in comā habitātes in deſerto. Inſidiati ſunt nobis. demones ⁊ heretici. ¶ Velociores. Plangit ꝓpheta pſecutiones eccl'ie:cui⁹ pſecutores aquilis velociores ſunt.immūdi ſiquidē ſpiritus velociores ſunt nequitia/fraude ⁊ agilitate vane ad lacerandū ⁊ deuorandū/ꝙ aquile celi.i.predicatores ad eripiendū.velociores eīn ſunt aerie ptātes:q: non eſt ptās ſup terram q̄ cōparetur eis. Job.xli. Sup montes pſecuti ſunt nos.q: dum ad eccl'ie regimina extollimur: acrius eos ad pſequēdum incitam⁹.nec in ſpecula ſedis aplice poſiti ſunt ſecuri.q: quos ſup montes eleuatos vident:vt ceteros diligētius inſpiciendo conſeruent ⁊ ad culmina virtutū ꝓuocent/tanto ardentius ⁊ audacius infeſtant. In deſerto inſidiati ſunt nobis. Per deſertum vita monaſtica vel eremitica q̄ in deſertꝫ ⁊ in ſolitudinibus agiꝶ/deſignatur.xviij.q.ij.luminoſo.ibi.ne in dei ſeruoꝝ receſſibus.vi̇̄.de hoc.⁊.xvi.q.i.ſi cupis.contra quos quaſi athletas fortiores ⁊ inuiſibiles.ſeuiūt hoſtes. Vn̄ in vitis patrū legiꝶ ꝙ quū diabolus in quodā tēplo viſitaret alios demones:oēs fecit verberari/q: parū maleficij videbatur ei qḋ fecerant.poſt vnus demon adueniēs/dixit ſe.xl.annis in eremo quēdam monachū impugnaſſe:⁊ vix nocte illa eū cōpulit fornicari. tunc diabolus ſurgens ⁊ oſculans eū impoſuit ei coronā ſuā:ſecū q̄ ſedere pcepit dicens eum magnū q̄d feciſſe. Quantis vrgemur malis:in occulto inſtant inſidie. in agro ſuper mōtes ſeuit pſecutio.vt paſtores deijciat:oues ſternat. Inde ſeq̄tur. Spūs oris ⁊c. ¶ Res. Spūs oris noſtri ⁊c. de quo ſpū.ps.l. Spm̄ rectū innoua ⁊c. Oris noſtri.corde creditur ad iuſtitiam:ore aūt fit ꝯfeſſio ad ſalutē. Roma.x.xi. q.iij.nolite. Chriſtus dei filius. Dn̄s.qui nō fecit peccatū .i. Pet.ij. Captus eſt.quaſi totius miſerie ſolatiū. In peccatis noſtris.in chriſto ſperem⁹:illū imitemur: q̇ captus eſt ꝓ pctis noſtris. Cui dicim⁹. In vmbra tua.refrigerationis.ps.xvi. Sub vmbra alarū tuarum ꝓtege me. Ala gloſ.mie ⁊ charitatis. Viuem⁹. In gētib⁹.adunati. Gentibus.vt fiat vnū ouile ⁊ vn⁹ paſtor. Jo.x.ex de bap.licet p grecos. Paſcaſius. Sicut ex hoc aere ducimus ſpiritū quē ad ipm̄ reducim⁹ ⁊ inde viuim⁹: Ita hō interior per fidē ſpm̄ dei attrahit:⁊ inde viuit/qḋ bene facit: qḋ orat: qḋ cogitat.deniq̄ oia bona ſua ipſi adſcribendo reddit. ¶ Spūs.chriſtus dn̄s cui⁹ doctrina/cui⁹ grā/cuius ſanguis eſt nobis ſpūs ⁊ vita. In noſtris nō in ſuis pctis captus eſt.ps.lxiij. Quia ecce ceperūt aīam meā:irruerunt in me fortes. Et ſequiꝶ. Neq̄ iniq̄tas mea neq̄ peccatuꝫ meū dn̄e:ſine iniq̄tate cucurri ⁊ direxi.⁊ iterum ps.lxviij. Que non rapui tunc exoluebā. Spūs eīn ḋ: filius dei:q: deus eſt.⁊ deus ſpūs eſt.i. Jo.iiij. Humanitas inſinuatur quū ſubiūgiꝶ.chriſtus dn̄s.ex de ſacra vnc.c.vnico. Quia eīn vna pſona eſt deus ⁊ hō.ex de here.cum chriſtus. vbi chriſtus capiꝶ:deus capi ḋ:. Spūs oris noſtri bn̄ chriſtus ḋr:q: quē in corde credimus/ore ꝯfitemur.ſed coꝝ ꝓprie vox iſta eſt/qui ita in ore habēt verbū veritatis:qḋ chriſt⁹ eſt:ſicut ⁊ in corde: q: ex abūdantia cordis os loquitur. Matth.xij. Vn̄ ⁊ Petrus ore negādo ſe diſcipulū chriſti/ mortaliter peccauit.ſicut ⁊ legiꝶ ⁊ no.xj.q.iij.nō ſolū. Hic chriſtus captus eſt pro noſtris pctis:vt noſtra pctā deleret. Cui diximus. In vmbra tua viuem⁹ in gentib⁹ ⁊c.q: ipſe eſt expectatio gentiū:⁊ ſemē Abrae in quo bn̄dicenꝶ oēs gentes. Gala.iij.in hoc credebat ꝓpheta.corde ⁊ ore ꝯfitebat in vm.t. Venturus eīn erat/vt cū gentibus iudeos ſaluaret.vn̄ ꝓ futuruꝫ dixit viuem⁹.q̇ pctis mortui eramus. Sub vmbra paſſionis nos ꝓtexit/q̄ſi alis in cruce extenſis. Caro ei⁹ nobis vmbra fuit.q: eſtus noſtre mētis refrigerauit:⁊ varias eſtuū paſſiōes tēꝑauit. Sub vmbra iſtius apſoꝝ vmbra ſanabat infirmos. Actuū.v. Hec vmbra totū nūc illuminat mūdū. Jo.i.xxi.di.c.i.ꝟ.acholyti.q̄uis adhuc ꝑ vmbrā ſui corporis.i.eccl'ie.xxiij.q.iij.pro mēbris.videam⁹ cū nō facie ad faciē. In hac vmbra refrigerati ab eſtu vitioꝝ. Luce.i. Virt⁹ al.obūbrabit ti.ſpe viuimus. ¶ Syn. Gaude ⁊ letare.ironice.gaudium hypocrite ad inſtar pūcti. Job.xx. Filia Edom.terrena vel ſanguinea eccleſia malignātiū:ſicut in chriſto ſpes ſanctorū ⁊ exultatio:ita ⁊ maloꝝ ꝯfuſio ⁊ dānatio. Que habitas. ꝑtinaci ſtudio. In terra.nō in celo. Hus ꝯſiliatoris.i.diaboli. Ad te quoq̄.ſicut hierl'm. vnde q̇ acceperit gladiū/ gladio peribit. Matth.xxvi.xxiij.q.viij.§.i. Perueniet calix Babylonis qui inebriat oēs gentes. ⁊ eſt calix ire dei. Apoc.xiiij. Inebriaberis atq̄ nudaberis. virtutibus. de hac mala nuditate Abachuc.ij. Ve qui potum dat amico ſcꝫ mittens fel ſuū ⁊ inebrians vt aſpiciat nuditatē eius. Exod.xiij. Agent tecū in odio:⁊ tollent oēs labores tuos:⁊ dimittent te nudā. Naum.iij. Oſtendā gētibus nuditatem tuā. Ezech.xvi. Nudabo ignominiā tuaꝫ corā eis:⁊ videbunt oēm turpitudinē tuā. Orig. Nudabiꝶ pectoris mei ꝯſcientia:⁊ aperto corde videbuntur litere peccatoꝝ:que ſtilo ferreo in vngue adamātino. Hiere.xvij. in ꝑnci. ſcripte ſunt.atq̄ vniuerſa expectātiū multitudo leget in pectore meo ſignatas imagines peccatorum. Apoc.xvij. Odient fornicariā:⁊ deſolatam facient illam ⁊ nudam. Hiero. Omne tēpus vite noſtre ꝯſumim⁹ expoliantes dn̄m/ſcilꝫ aīam:⁊ ornantes ancillā/ſcꝫ carnē. Et ideo btūs qui vigilat ⁊ cuſtodit veſtimēta ſua:ne nudus ambulet:⁊ videant turpitudinē ſuā. Apoc.xv.vide in vlti.ꝟ.qui ſequiꝶ. Attribuit ꝓpheta vnicuiq̄ parti qḋ cōuenit.vt ſcꝫ ſyon afflicta eccleſia iuſtoꝝ non deſperet.⁊ filia edō ſynagoga pctōꝝ nō inſultet. Et eſt notandū ad quātam altitudinem hieremias ꝯſcenderit. vnde q̄ſi de ſpecula dilatato corde agones huius ſeculi ꝯſiderat. Nunc ſimul oēs/nūc ſingulos/nūc iudeoꝝ caſus deplorat:nūc eccleſie luget detrimenta:moꝝ perturbationē dolet. nūc reſtaurationē hierl'm ⁊ gloriam intueꝶ.⁊ eccl'iam exaltādam gloriatur. cū victoribus gaudet. cum victis luget. Deniq̄ oēm ſexum/oēm etateꝫ/ꝑlatos ⁊ ſubditos tanq̄ vnus ſit in oibus/ſingulis pſonis ſingula lamēta impertitur.⁊ ſemꝑ nouas lachrymas fundit dū alternatim nouas pſonas inducit.ad vltimū dn̄m noſtrū ieſum chriſtū eſſe captū pro pctis nr̄is teſtatur:nō tn̄ oēs a morte redemiſſe ꝓpe finē ingemiſcit.⁊ eoꝝ qui cōuerſi ſunt ſanitatem eſſe malitiā gaudet.eos vero q̇ ſanctos pſecuti ſunt/pro iniq̄tatibus puniendos eſſe affirmat: quū eoꝝ detegētur pctā. Hinc intelligendū eſt q: in ſcripturis ſanctis nihil aliud eſt ꝑncipaliter ꝙ lamētationes q̇ frequētande ſunt in hoc ſeculo.⁊ carmen qḋ cū angelis cantabim⁹ in celo. ⁊ ve Ezech.ij.qḋ filij edom vlulabunt in inferno. Lugeamus ergo cū Hieremia in hoc ſeculo:ne vlulem⁹ cū filijs edom in inferno. Fugiam⁹ gaudia pſentis vite: q: pn̄tia gaudia ſequūtur perpetua lamēta. Hanc chariſſimi letitiā fugite/ſi illic flere formidatis. Greg. ⁊ inania carmia vt cum angelis cantare poſſim⁹ perpetuū all'a. All'a interpretatur laudate deū.⁊ eſt vox gaudij.qḋ ſignat ineffabile gaudiuꝫ angeloꝝ ⁊ hoim eterna felicitate letantium. Caſſiodorus. Vox iſta ſcilꝫ Alleluia eſt q̄ſi muſica ſalutaris/harmonia celeſtis/q̇ nō ſolum hoies ſed angelos delectat. Apoc.xix. Tob.vltio. ¶ Gaude. Edom ⁊ Babylonia idem ſignificant. Due eīn ciuitates ab initio ſeculi ſignificanꝶ. Altera hierl'm.altera Edom q̇ ⁊ Babylō.de q̇bus btūs Aug.lib:ū de ciuitate dei fecit. Altera cū propheta plangit nūc ⁊ parturit. Altera cur plangaꝶ neſcit. Alterā chriſtus edificat. Alteram diabolus. qui ꝑ Nabuchodonoſor ſignificaꝶ. Babylon eſt ciuitas ꝑditoꝝ. que inebriat oēm terrā vino iniquitatis. vnde Hiere.lj. Calix aureus Babylon in manu dn̄i inebrians oēm terram.de vino eius biberūt oēs gentes. vide Apoc.xviij.⁊.ſ.c.ar. ꝟ.hec eſt eccleſia.cum ſequēti. Et ideo quiete ſunt. Subito cecidit Babylon ⁊ cōtrita eſt. que ⁊ Edom inebriata plangiꝶ. Ideo ḋ: ironice. Gau.⁊ le.fi.edom. Edom ſanguineus vel rubeus interpretaꝶ. Hic eſt populus qui carnis vitia ſectatur:⁊ ſanguinē.i.pctm̄ tāgit. Oſee.iiij. Vnde ſequiꝶ. Que habitas i terra Hus. Niſi eīn in terrenis

mentem poſuiſſet: inebriari vel virtutibus ſpoliari non
poſſet. Hieruſalem aūt ſurſum eſt cui⁹ cōuerſatio in celis eſt.
Gal. iiij. Phi. iij. Ve em̄ habitantibus in terra. Apoc. viij.
in fi. Edom ſō. i. eccl'ia carnalis in mēbris / licet gaudere
⁊ letari videat̄: aureo poculo inebriatur: ⁊ in furore dn̄i
nudatur virtutibus: q̄ ſunt anime velamina. de pe. diſt. ij.
§. romanos. c. ſed nec. c. illa. q: decreuit nō ſolū in terra cō
uerſari ſed in terra Hus. i. ↄſiliatoris diaboli. qui ſcʒ per-
uerſa ſuggerit conſilia / cōtra angelū magni cōſilij. Eſa.
ix. ſicut ſuggeſſit Eue. Gen̄. iij. Nam ⁊ Edom terren⁹ in-
terpretatur. in quo deſignant̄ qui terrena ſectant̄ / diabo
li decepti ↄſilio. vnde ad eos puenit aureus calix: ⁊ nudā
tur gr̄a dei. ⸿ Thau. Cōpleta eſt. finita. vn̄ Eſa. xl. Dimiſ
ſa eſt iniq̄tas illius. Filia: eccleſia. Syon ſpeculatiōis. Nō
adijciet (al's addet) vltra. Plantati ī domo dn̄i in atrijs
domus dei noſtri. ps. xci. Non adijciet vltra vt tranſmi-
gret te. q: imutabili imutabiliter adheſiſti. Viſitauit. pu-
niendo. ps. lxxxviij. Viſitabo in virga iniquitates eoꝝ ⁊c.
Iniquitatē tuā. nō creaturā ſuā. Filia Edom. eccleſia ma
lignantiū. terrena. ſanguinea. diſcooperuit pcc̄a tua. Nau
iij. Reuelabo pudēda tua in facie tua q̄ ↄfiteri noluiſti.
⸿ Completa eſt. Hec ſunt / vt dixi / due ciuitates q̄ ab ini-
tio cōſtruūtur. Syon que hieruſalem p̄ Eſaiā. xl. c. dicit̄ ꝙ cō
pleta ſit malitia eius: ⁊ dimiſſa iniquitas illius. ſm̄ illud
ps. xxxi. Beati quoꝝ remiſſe ſunt iniq̄tates ⁊c. vide de pe.
diſt. iij. ille rex. Unde leta pmiſſio ſubiūgit̄. Non adijciet.
vt trāſmigret te. Quū em̄ facto iudicio iniq̄tas ceſſaue-
rit: ⁊ plena requies adfuerit: nulla eius mutatio erit. ſed
viſitabit Edom nō remittendo / puniendo / dicendo. Ite
maledicti in ignem eternum. Matth. xxv.

⸿ Articulus. viij.

Recordare. Hec la-
mentatio q̄ eſt oratio Hieremie que fuit
expoſita in pn̄ci. lamentationū: ⁊ hic ite
rū exponit̄ a quibuſdā canticū appella-
tur. Nam ⁊ lamenta cantica dicitur. et
ecōuerſo. Sicut em̄ in pſ̄enti fine miſerijs nulla ſunt gau
dia: ita ſine lamētis aut pauca aut nulla ſunt gaudia vel
cantica. Monachi tamē pſalmū decantant. Vera autē
cantica in celeſti ſyon decent. ps. lxiiij. Te decet hymnus
deus in ſyon. Lamentatiōes in exilio. Iure tn̄ ante ꝙ ad
patriā veniat̄ ad quā pperat̄. quaſi in meditullio carmi-
na fletibus: ⁊ ecōuerſo pmiſcent̄: dum pn̄tia mala plāgun
tur: ⁊ gaudia futura ſperant̄. ⸿ Recordare. Hieremias
fratrū amator: ⁊ ppl'i iſrael q̄ multū orat p̄ pplo ⁊ ſancta
ciuitate. ij. Macha. vlti. p̄ oibus lamētans / eccleſiam ad
lamentationē q: tribulata eſt ⁊ minorata temporaliter ⁊
ſpūaliter: inuitat. Unde dicit. Recor. a papa iudicij ei⁹ mi
ſericordiā implorat. Recorda. q̄ oblitus videris: dū non
vlciſceris. Quid acciderit. ꝙ magnū ꝙ crudele. Nobis.
quaſi nō meritis. Intuere. cuꝫ mia. Et reſpice. cū effectu.
Opprobriū noſtrū. ps. lxxviij. Facti ſum⁹ opprobriū vici
nis noſtris. Hereditas noſtra. hiſtorice. Iudei in captiui
tatē chaldeoꝝ ducti. tropologice. ſcriptura verſa eſt. Ad
alienos. demones. Domus noſtre. intelligentia ſcripture
vel mētes. Ad extraneos. infideles. Pupilli. q̄bus debes
eſſe adiutor. ps. ix. Pupillo tu eris adiutor. Facti ſumus
abſq; p̄re. deo⁹ p̄ pctis noſtris offenſo. Matres noſtre. ec
cleſie. vel fides ſpes ⁊ charitas. Quaſi vidue. q̄ſi vir ha-
bentes verū cultorē. ⸿ Recordare. vox martyrū ⁊ tribu-
latoꝝ in eccleſia eſt: q̄ tormētis ⁊ preſſurꝫ afflicti clamāt.
Quū em̄ in pſ̄entia nō vlciſcatur mala q̄ fiūt intra eccle-
ſiam deus: oblitus videt̄. ps. xij. Uſq; quo obliuiſceris me
⁊c. et alibi. Obliuiſceris inopie noſtre ⁊ tribulatiōis no-
ſtre. Sed ad hoc Anacletus papa rn̄det. Si oia in hoc ſe-
culo vindicata eſſent: locū diuina iudicia non haberent.
vj. q. i. ſi oia. Intuere ⁊ reſpice. Idem eſt. ſed iteratio / affe
ctionis indiciū eſt. hoc em̄ affectu legendum eſt. Heredi
tas. heretici ⁊ falſi chriſtiani hereditatem eccleſie aut de-
monibus aut prauis inſtitutionibus tradiderunt. ſcri-
ptura em̄ hereditas eſt fideliū. hāc vertūt / q̄ a deo alieni
ſunt. ⁊ ſenſu ⁊ ingenio eam credentes intelligere. peruer
tunt a cōmuni intellectu eccleſie diſcedentes. xxxvij. diſt.
relatuꝫ. xxiiij. q. iij. hereſis. ⁊. c. transferunt. Domus nr̄e. i.
mentes humane ad immūdos ſpūs peccādo trāſeūt. Pu
pilli. vere pupilli ⁊ orphani ſunt hodie q̄dāmodo chriſtia
ni. Abſq; patre cōſolatore. i. plato in ſpūalibus nutrito
re. Sacerdotes em̄ ⁊ plati q̄ p̄res vocātur. iij. q. v. oēs qui.
vj. q. i. ſacerdotes. ⁊. c. infames. filios excoriant ⁊ occidūt
xciij. di. diaconi. v. ix. q. iij. §. de his. cū. c. ſeq. vſq; ad finē q̄
ſtionis. Matres nr̄e q̄ſi vidue eccl'ie q̄ nos nutriūt lacte
ſpūali. de ↄſe. diſt. iiij. mater eccl'ia. a paſtoribus viduate
fugientibus vel negligentib⁹ nō poſſunt deo filios ge
nerare. ⸿ A Notoriū em̄ eſt hodie ꝙ raro prelati maxi
me epi reſident in eccleſijs cathedralibus. ſed nūc p curi-
as pn̄cipum ↄtra iura vagantur. maxime quū ab eis tē-
poralia nō tenēt. xxiij. q. viij. quo auſu. ⁊. §. ecce. ⁊ ex̄ de op.
cum parati. vbi de hoc. ⁊ coꝝ tractant negotia tempora-
lia ⁊ pcurant / ↄtra iura. lxxxviij. di. c. i. ⁊ epo. c. perlatum. ⁊
ex̄ ne cle. vel mo. per totum. Aut in laribus paternis habi
tant ppe ſanguinē ⁊ carnē: dicentes. Pater ⁊ mater no
ui vos. quū ecōtra deberēt dicere Deutero. xxxiij. xciij. di.
diaconi. v. Aut in curia romana trotant poſt equos car-
dinaliū. adde q̄d ſcripſi. ſ. in ar. x. in. §. poſtq̄. in fi. ſerui ibi
effecti ⁊ mercenarij. quū in ſuis epatibus eſſent liberi do
mini ⁊ maiores. vt ambiant ampli⁹: ⁊ habeant de hono-
re terreno: nō contenti terminis ſuis: quū habeant vltra
cōdignū / contra iura. j. q. j. pncipatus. ⁊. c. nullus itaq;. et
q. vj. ſicut is. ⁊. q. vij. ſancimus. ⁊. xlj. di. miramur. ⁊. viij. q.
j. in ſcripturis. ⁊. c. ſciendū. ⁊. c. qui epatum. Aut p̄ mūdū
vagant̄ ſuas eccl'ias deſerentes: nec de aiabus ſubdito-
rū aliquā curā habētes. ↄtra illa oia iura. vij. q. j. ſicut vir.
ibi. Epm vero opꝫ opportune ⁊ importune atq; ſine inter
miſſione eccl'iam ſuā docere: eamq; prudenter regere et
amare ⁊c. ⁊. c. qualiter. ibi. Ne diutius gregi fideliū deſit
paſtoralis cuſtodia. ⁊. c. q̄uis. ibi. Ne ergo langueſcente
paſtore grex (q̄d abſit) inſidiatoris laniandus dentibus
exponatur: vel eccleſie ipſius vtilitates depereāt. ⁊. c. que
nit. vbi eſt expſſum. ⁊. c. placuit. ⁊. c. ſi qui. ⁊. c. epm de dio
ceſi. ex̄ de cle. non reſi. ex tue. ⁊ expſſum in. c. ri. in. c. quali
ter. ⁊ de trāſla. epi inter corpalia. §. ſicut autē. ⁊ de renū.
niſi cum pridē. §. veruꝫ. ibi. Non debes deſerere ſponſam
tuā: cui deſigendo manū apud extraneū te fide media co
pulaſti. Immo nec longā peregrinationē pōt facere eps
ſine licentia pape. ex̄ de vo. ⁊ vo. re. magne. §. pterea. in fi.
Sed q: / vt put cōiter / hodie oēs plati mercenarij ſunt / quę
rentes q̄ ſua ſunt nō q̄ chriſti. Phil. ij. viij. q. j. ſunt in eccle
ſia. nō paſtores lucra animarum q̄rentes. xxiij. q. iiij. tres
pſonas. Ideo fugiūt ab eccleſijs: ⁊ nō eſt eis cura de oui
bus. ſed eſt eis cura de lana ⁊ lacte ⁊ carnibus. Nec curāt
ſi greges eoꝝ a demonib⁹ lacerent̄. ex̄ de elec. ne p̄ defectu.
vij. q. j. §. hoc nunc. Quū ⁊ ipſi demones viſibiles eos la-
cerent excoriādo. vt ſupra dictū eſt. ij. c. thren. in lra Beth.
v. ar. ⸿ Aquā noſtrā. doctrinā ſalutarē. Eccli. xv. ⁊ aqua
ſapie ſalu. po. ⁊c. Pecunia cōparauim⁹. ↄtra illud Eſa. lv.
Qui nō habetis argentum pperate emite ⁊c. Et ligna
noſtra. eccl'iaſtica ſacra calefacientia aiam. ſicut fac. accē
ſa. xv. q. ſi. c. ſi. Precio cōparauim⁹. a ſacerdotibus ſimo-
niacis. j. q. j. cum ordinaret̄. ⁊. q. iij. ſaluator. ⁊. c. et multa.
⁊. c. nō ſolum. Cōtra ſacerdotes dicit hoc: q̄ faciūt domū
dei domū negotiationis. vt pᵒ. c. c. nō ſolū. Eſa. lvj. Mat.
xxj. Mar. xj. Luce. ix. Io. ij. qui ſacramēta vel doctrinam
dona dei pecunia diſtrahūt. j. q. j. gr̄a. ⁊. c. cito turpem. ⁊. c.
qui ſtudet. ⸿ Ceruicibus. pcuſſis. Noſtris minabamur:
id eſt ducebamur a pſecutoribus. Laſſis. i. pctis. Nō daba
tur requies. q: nullus malus ſabbatizare pōt. i. requieſce
re. q: nūq̄ illi ſua ↄſcientia requieſcit. ſm̄ Aug. ⸿ Deplo
rat eccleſia ꝙ martyres a pſecutoribus colaphizantur. fa
tigatis ceruicibus trahūtur, de loco in locū ſine requie fu

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN